DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-22. (HÁROM HELLÉR-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYED-ÉVRE 7 P, FÉLÉVRE 14 P, ÉVENTE 26 PENGŐ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR

XIII. ÉVFOLYAM, 217. SZÁM. *Debrecen, 1936 szeptember 23 szerda* ÁRA 10 FILLÉR

Madridban meggyilkolták az uruguayi konzul három nővérét

A három hölgy golyóktól összelyuggatott holttestét a hullakamarában találták meg

Uruguay megszakította a diplomáciai összeköttetést a madridi kormánnyal

Montevideo, szept. 22. **Egész Uruguayban viharos felháborodást keltett az a hir, hogy Madridban meggyilkolták az uruguayi konzul 3 nővérét. A kegyetlen gyilkosságról érkező részletes jelentés szerint a komunista milicia az uccán minden indokolás nélkül letartóztatta Aguiar konzul két nővérét, bár mindketten Uruguay nemzeti szineivel ellátott karszalagot viseltek s igy mindkettőjükről tudhatták, hogy külföldiek. A konzul harmadik nővére, mivel nyugtalankodott testvérei távolmaradásáért, kutatást inditott, mire őt is letartóztatták.**

A konzultól minden felvilágositást megtagadtak, aki állandóan érdeklődött a három nő sorsa iránt. Hétfőn a madridi hulaházban rábukadtak a három nővérnek golyóktól átlyukgatott holttestére. A konzul délelőtt jelentést tett kormányának s az uruguayi kormány megszakította a diplomáciai viszonyt a madridi kormánnyal.

BACELONÁBAN FELTARTÓZTATTÁK AZ OLASZ KONZULT A KOMMUNISTÁK

Barcelonából jelentik: Felfegyverzett kommunisták csoportja feltartóztatta az olasz konzul gépkocsiját. A konzul iratait azonnal elő mutatta, kocsiját mégis átkutatták. Végül a kommunisták gépkocsijával együtt szabadon engedték a konzult, aki azonnal **tiltakozást jelentett be az esetről a katonai hatóságoknál.**

A nemzeti csapatok előnyomulása Madrid ellen

A spanyol polgárháború legtöbb frontjáról élénk harci tevékenységet jelentenek. Ugy a kormánycsapatok, valamint a felkelők részéről a legtöbb frontszakaszon előrehaladott hadműveletek folynak. A nemzeti csapatok főcélja továbbra is Madrid elfoglalása, amely a felkelőket nemcsak harcászati szempontból, hanem morális szempontokból is nagy előnyökhöz juttatná.

Burgos, szeptember 22. A Havas iroda kiküldött tudósitója az alábbi hivatalosnak jelzett közleményt táviratozza:

Yague ezredes hadoszlopa hétfőn délelőtt 10 órakor egy fontos csomópontot foglalt el Maquedában, ahol több út találkozik. Ez a pont harminchárom kilométernyire fekszik Toledótól és 75 kilométernyire Madridtól.

A kormánycsapat Maqueda védelmére cementárkokkal megerősített hatalmas állást épitett ki, amelyet háromszoros drótsövény oltalmazott. *A nemzeti csapatok támadásai azonban megtörték ellenállásukat és a kormánycsapatok kénytelenek voltak ezeket az állásokat kiüriteni.* Ez a siker megnyitja az utat Madridba és Toledóba. A toledói Alcazarban egyébként a kadétok még mindig folytatják hősi ellenállásukat.

A felkelő csapatok egyébként igen sok hadianyagot zsákmányoltak. Nagyszámú ágyú, géppuska, lőszer és élelmiszer került a kezükbe.

ALCAZAR ROMJAI EGÉSZ ÉJSZAKA ÉGTEK

Toledó, szeptember 22. A kormánycsapatok ágyútüzének hatása alatt Alcazar romjai egész éjszaka égtek. Az ostromlottk végül kénytelenek voltak a katonai kormányzóság pincéiből kivonulni. Erre a miliciának pihenést engedélyeztek.

A kormánycsapatok egy felkelőt, akit azzal gyanusitottak, hogy résztvett az asturiai munkásmozgalom elnyomásában, elfogatása után a rögtönitélő bíróság elé állitottak és a halálos itélet után azonnal kivégezték.

A vöröskeresztes kirendeltség, amely újabb lépést tett a nők, gyermekek és aggok érdekében, kénytelen volt megállapitani, hogy az ostrom és a harc az eddigi módon folyik tovább.

MADRIDBAN FELKONCOLTAK EGY ALEZREDEST

Rabat, szeptember 22. A sevillai rádió jelentése szerint *Madridban a feldühödött marxisták felkoncoltak egy alezredest, akit kémkedéssel gyanusitanak. Barcelónában a kormány elleni lázadás egyre nagyobb méreteket ölt. Companys elnök hir szerint már azon van, hogy elmenekül a városból.*

A FELKELŐK SIKEREI BILBAO ELŐTT

A nemzeti csapatok tovább folytatják előnyomulásukat Bilbao irányában. Nagyobb ellenállásra nem találnak. A felkelők elfoglalták Zumarraga, Valmadesa és Azpeitia helységeket. Coantabriconál a felkelők felfegyverzett hajói elsülyesztették a kormány Libertad nevü cirkálóját.

Páris, szept. 22. A sevillai rádióállomás legutóbbi jelentése szerint a toledói Alcazárt megszállva tartó nemzeti csapatok **maroknyi serege** még mindig elkeseredett ellenállást fejt ki az ostromló kommunista milicia csapataival szemben.

TÖMEGES KIVEGZÉSEK

Reridából jelentik: **A polgári gárda egy őrnagyát és egy kapitányát, továbbá tiz polgári egyént,** akiket a katonai felkelésben való részességgel vádoltak, agyonlőttek.

Mola tábornok ultimátumot intézett Bilbao és Santander hatóságaihoz

Ha nem adják át a várost, pénteken megkezdik a bombázást.

Páris, szeptember 22. A spanyol nemzeti csapatok repülőgépei kedden megjelentek Bilbao és Santander felett és röpcédulákat dobtak le a városokra. A röpcédulákban Mola tábornok felszólítja a kormánycsapatokat és hatóságokat mielőbb adják át a várost, mert különben pénteken a hajnali órákban minden előzetes figyelmeztetés nélkül megkezdik a két város bombázását.

Százötven beteg gyermeket elhurcoltak a vörösek

St. Jean de Lous, szeptember 22. A felkelő csapatok előrenyomulása a vörösök újabb kegyetlenkedéseire vet fényt. Amikor a felkelők bevonultak Orio városába, hiába keresték azt a 140 gyermeket, akit szüleik még júliusban többhetes tartózkodásra a városba küldtek nyaralni. Szemtanuk elbeszélése szerint a vörösök közvetlenül menekülésük előtt, éjnek idején kiráncigálták ágyaikból a gyermekeket, akiket tehergépkocsikba gyömöszöltek s magukkal hurcoltak. A gyermekek valamennyien betegeskedő és gyenge testalkatú kicsinyek, akiknek sorsáért szüleik komolyan aggódnak.

Európa gazdasági felépülésének feltétele, hogy visszatérjen a Duna völgyébe a jólét

London, szeptember 22. Sir Josieh Stamp, Anglia legelső közgazdasági szaktekintélye Londonból Budapestre utazik, hogy előadást tartson a Hungarien Quarterby Society ülésén. Mielőtt a vonatra szállt, a pályaudvaron a következőket mondotta az MTI londoni levelezőjének:

— A legnagyobb örömmel s a legélénkebb érdeklődéssel utazom Budapestre és azok után, amit a Duna tengerszép királynőjének ellenállhatatlan varázsáról hallottam, megvagyok győződve arról, hogy ezt az első utamat a lehetőség szerint minél gyakrabban megfogom ismételni. Európa gazdasági felépülésének egyik legfontosabb feltétele, hogy a Duna völgyébe visszatérjen a jólét, a nyugalom, a megelégedettség és az összhang. Ezt természetesen csak a kölcsönös méltányosság és igazság alapján, egymás létérdekeinek tiszteletben tartásával, az »élni és élni hagyni« böles elvének követésével lehet megvalósitani.

Olaszország kilép a Népszövetségből a genfi halogatás miatt?

Az abesszin delegáció ügyében a Népszövetség a hágai bíróságtól kér véleményt.

Róma, szept. 22. A népszövetségi események alakulása folytán egyszerre megszünt **Olaszország érdeklődése Genf iránt és alaposnak látszik az a feltevés, hogyha a dolgok igy folytatódnak, Olaszország kilép a Népszövetségből. Az olasz sajtó ennek a hangulatnak megfelelően jóformán egyáltalán nem foglalkozik a genfi eseményekkel. A lapok beszámolói szerint Londonban, Berlinben és Párisban egyaránt elégedetlenség uralkodik a genfi halogatás miatt. Olaszország ma már csak hetedrangu kérdésnek tartja a Népszövetséget.**

FORMASÁGOKKAL TELT EL A KEDD DÉLELŐTTI ÜLÉS

Genf, szept. 22. A Népszövetség közgyülésének délelőtti ülése, amelyen Rivas Vicuna elnökölt, a megalakulás formaságaival és az elnöknek ezirányu intézkedéseivel telt el.

Az elnök javaslatára a közgyülés egyes kérdéseket, amelyek előzetes megvitatásra szorulnak, az elnökségi bizottsághoz utalt.

Az elnök intézkedett, hogy a biráló bizottság nyomban, a közgyülési bizottságok pedig délután félnégy órától kezdve ülésre ülhessenek össze.

A HÁGAI BIRÓSÁG DÖNTI EL, HOGY AZ ABESSZIN DELEGÁCIÓ RESZTVEHET-E AZ ÜLÉSEN

Genf, szept. 22. **A mandátumigazoló bizottság egyhangulag ugy határozott, hogy a közgyülésnek azt ajánlja, kérjen szakvéleményt a hágai állandó nemzetközi bíróságtól az abesszin delegáció jogi helyzete kérdésében.**

Eldöntendő még az a kérdés, vajjon a bíróság szakvéleményének beérkezéséig az abesszin delegáció résztvehet-e vagy nem a népszövetségi közgyülés munkálataiban.

Genf, szept. 22. Az a jogi albizottság, amelyet a hágai nemzetközi bíróság elé terjesztendő kérdőpontok megfogalmazásával megbiztak, este 7 óráig ülésezett. Megszövegeztek a kérdéseket, amelyeket szerdán reggel a megbizóleveleket felülvizsgáló bizottság elé terjesztenek. Ez a bizottság fogja azután elfogadásra ajánlani a közgyülésnek a kérdőivet.

Róma, szept. 22. **Az etiop küldöttség jogszerüségének a hágai bíróság részéről való elintézését itt hideg közönyel fogadják. Hangsulyozzák, hogy Olaszország csak akkor müködik közre a Népszövetség ügyeibe, ha attól Etiopia teljesen kikapcsolódik.**

Litvinov népbiztos cserbenhagyta Franciaországot

Páris, szept. 22. A genfi tudósitók terjedelmesen foglalkoznak azzal a különös szereppel, amelyet Litvinov szovjetorosz külügyi népbiztos a Népszövetség mandátumellenőrző bizottságában játszik. — Megállapitják a lapok, hogy a népbiztos **ezuttal cserbenhagyta Franciaországot és Abesszíniának pártját akarja fogni.**

Keresték ennek a meglepő változásnak inditóokát és arra a következtetésre jutottak, hogy Moszkva **elégedetlen, mert a francia kormány még mindig halogatja azokat a katonai megbeszéléseket,** amelyek a szovjetorosz—francia paktum kapcsán kilátásba voltak véve és amelyeknek elmaradása a csehszlovák—szovjetorosz katonai szerződés gyakorlati megvalósitását halogatja.

Az Echo de Paris Litvinov magatartását a következőkkel magyarázza: Moszkva elégedetlen, mert az 1935-ben megkötött francia—szovjet egyezmény alapján még ma sem jött létre komoly kapcsolat a francia és szovjet vezérkarok között. **Ennek következtében függőben maradtak azok a katonai megegyezések is, amelyeket a Szovjet Prágával és Bukaresttel akart megkötni.** Ez a két ország Párist követve, nem volt hajlandó lekötni magát, következésképpen a szovjetpolitika most már nem követi mindenben a francia politikát, ahogy azt néhány hónap előtt tette.

A Daily Telegraph genfi levelezője részletesen foglalkozik Litvinov magatartásával.

A levelező szerint Litvinov azért védi a négust, mert arra a lehetőségre gondol, hogy a spanyol kormánynak is rövidesen menekülnie kell és az aabesszin kormány esetéhez hasonló sorsra juthat; ezért precedenst szeretne teremteni. A hágai bíróság elé való utalás **háromheti halasztást jelentene, mely alatt a világ békéje forogna kockán.**

A Morning Post genfi levelezője a fordulatot bizonyos népszövetségi körök **bosszujának tulajdonitja.** Avenol népszövetségi főtitkár már megállapodott Mussolinival abban, hogy Olaszország az abesszin küldöttség kizárása esetén tényleg együtt fog müködni a Népszövetséggel. A tanács elfogadta ezt a megállapodást, de a közgyülés bizonyos tagjainak nem tetszett. Az eredmény keserü csalódást hozott mindenkinek, aki az abesszin bonyodalmak csendes temetését várta.

Kánya külügyminiszter megérkezett Genfbe

Genf, szeptember 22. *Kánya Kálmán* külügyminiszter gróf *Csáky István* követségi tanácsos kíséretében kedden este 8 órakor Genfbe érkezett. Fogadására a pályaudvaron megjelentek *Táncsos Gábor* ny. lovassági tábornok, m. kir. titkos tanácsos, dr *Vellitsch László* rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, a Genfben időző magyar küldöttség összes tagjai s a magyar sajtó genfi képviselői.

Francia találgatás Neurath budapesti utjáról

Párisban azt hiszik, hogy Magyarország és Németország között diplomáciai összefogás van kialakulóban.

Páris, szeptember 22. A *Temps* külpolitikai vezéreikkében a német diplomácia középeurópai és balkáni tevékenységével foglalkozik. Németország — irja a lap — igyekszik kapcsolatot teremteni a kisantant fővárosokkal, másfelől viszont nyilvánvaló az is, hogy Berlin és Budapest is együttmüködik és hogy melyik az őszinte játék és Németország milyen irányban akar illuziókat kelteni, az a kérdés. *Ami Neurath budapesti tárgyalásait illeti, feltehető, hogy Neurath látogatása Horthy kormányzó berchtesgadeni látogatásának folyománya. Nyilvánvaló, hogy Magyarország és Németország között diplomáciai összefogás van kialakulóban, amelyet Gömbös politikája készitett elő.* Hangoztatják ugyan, hogy magyar-német szövetségi szerződés nem létezik, olyan közös politika gyakorlásáról van tehát szó, amelyet a legkedvezőbb pillanatban mindig könnyen át lehet majd alakitani szövetséggé. Figyelemreméltó, hogy Neurath budapesti látogatására kevéssel azután került sor, hogy Róma elhatározta a bécsi hármas értekezlet összehivását. Neurath kétségtelenül bizonyos megnyugtatásokat kért a magyaroktól erre az értekezletre nézve.

NEURATH BÁRÓ VISSZATÉRT GÖDÖLLŐRŐL

Budapest, szeptember 22. Neurath báró német birodalmi külügyminiszter kedden délben tért vissza Gödöllőről, ahol a kormányzó vendége volt vadászaton. A külügyminiszter *a vadászat során egy szarvast lőtt.* A német birodalmi külügyminiszter a délután folyamán fogadta a német követségen működő német ujságírók csoportját. Este Mackensen német követ adott szükkörü dinét a német külügyminiszter tiszteletére, majd fogadást rendezett, amelyen a kormány tagjain kivül a magyar tábornoki kar több tagja is résztvett.

Starhemberg herceg Magyarországon

Starhemberg herceg tegnap Bécsből Magyarországra utazott. **Starhemberg** herceg Tatán **Esterházy Ferenc** gróf vendége és vadászaton vesz részt.

A KER. GAZDASÁGI PÁRT ÉLES ÁLLÁSFOGLALÁSA A MADRID MELLETTI SZIMPATIA NYILATKOZATOK MIATT.

Budapest, szeptember 22. A keresztény gazdasági párt kedden este tartotta értekezletét. **Csilléry András** dr határozati javaslatot terjesztett be, amely a következőként hangzik:

„A keresztény gazdasági párt megdöbbenéssel és felháborodással vette tudomásul azokat az atrocitásokat, amelyekkel a vörös hordák Spanyolország nemzeti jövőjéért küzdő hősöket s minden politikától távolálló szerzeteseket, asszonyokat és gyermekeket ezer számra irtják. Megülközésének és felháborodásának ad kifejezést a keresztény községipárt egyeteme afelett, hogy Magyarországon akadt sajtóorgánum és elismert politikai párt, amely a Moszkva zsoldjában álló orvgyilkosok iránti szimpátiájának lapjában, valamint egy közhatóság nyilvános üléstermében kifejezést adni merészelt. A keresztény községi párt a legerélyesebben visszautasítja ezt a minősithetetlennek provokáló állásfoglalást, egyben pedig a mögötte álló keresztény tömegek nevében követeli a magyar kormánytól, hogy a naprólnapra féktelenebbé váló marxista, kommunista izgatásnak s prepotenciának haladéktalanul a legerélyesebb eszközök alkalmazásával vessen végett."

A határozati javaslatot a párt törvényhatósági bizottsági tagjai magukévá tették azt.

Az uj honvédelmi miniszter — pártjelvény nélkül

Vas vármegye közgyülésén az egyik felszóláló — bár saját bevallása szerint nem tartozik az „üdvözlő" emberek közé — melegen üdvözölte az uj honvédelmi minisztert. Még pedig abból az alkalomból, hogy Nep-jelvény nélkül jelent meg a sajtófogadáson. Feltünő volt, — mondotta a szónok —, hogy ezuttal nemcsak a civilruhában megjelenő vitéz Somkuthy miniszter, hanem a polgári tisztviselők gomblyukából is hiányzott a Nep pártjelvénye. Idézte egyik előkelő politikusunkat, akinek megállapitása szerint nincs visszataszitóbb jelenség, mint a pártjelvényes tisztviselő. Abból a körülményből, hogy az uj honvédelmi miniszter a tisztviselők jelvényviselését perhorreszkálja, arra következtet: ő is ezt a felfogást vallja, — amiért szivből köszönti.

Az igazságügyi tisztviselők gyülése Debrecenben

A drágaság enyhitése és helyzetük javitása céljából megfelelő intézkedéseket kérnek.

Az igazságügyi segédhivatali tisztviselők vasárnap gyülést tartottak Debrecenben.

Berki Géza elnöki megnyitójában a legutóbb bekövetkezett drágaságról és annak következményeiről, valamint a helyzetjavitás szükségességéről beszélt. **Karácsony Andor** irodafőtiszt a kezelők és díjnokok kedvezőbb előlépésének, Bary József kezelő az esetenként történő kinevezéseknek biztositását, **Horváth József** irodafőtiszt, a betegsegélyezésnek, **Bolgár Demeter** telekkönyvvezető a köztisztviselői kölcsönnek, **Tömöry Gyula** irodafőtiszt a családipótléknak megfelelő rendezését, **Biró János és Bányai László** telekkönyvvezetők az illetménycsökkentésre vonatkozó rendelkezések megszüntetését és a telekkönyvvezetők részére jelleg adományozásának lehetőségét szorgalmazták.

Dr **Javornitzky Jenő** igazságügyminiszteri számvevőségi igazgató, az egyesület disztagja adott tájékoztatást a fényleges és nyugdijas közszolgálati alkalmazottak időszerü kérdéseiről és válaszolt a felvetett kérdésekre. Megállapitotta, hogy a helyzetjavitás szükséges és a drágaság enyhitése céljából megfelelő intézkedéseket kell tenni. Ki emelte, hogy az igazolványos altisztek elhelyezése indokolt, de ezt olyképpen kell megoldani, hogy az érdemes kezelők és díjnokok hátrányt ne szenvedjenek, a megüresedett állásokat is esetenként, vagy legalább félévenként kellene betölteni, hogy ezáltal a rossz előlépési viszonyok valamennyire kedvezőbbé tétessenek, szükséges, hogy a betegsegélyezési intézménynek reformja és kiváltkép a vidéki szakorvosi kezelés, valamint a gyógyszer és fogkezelés ügye, továbbá az előlépés állalábán megnyugtatóan rendeztessék.

A kivánságok teljesitése érdekében a kormánynál közbelépés történt. A gyülés határozata alapján az elnökség újabb előterjesztést tesz a helyzetjavitás végett.

Már 925 tagja van a debreceni Orvosi Kamarának

Tegnap tartotta meg a kamara az első választmányi ülését.

Kedden délután tartotta meg a debreceni orvosi kamara első választmányi ülését, amelyen tekintettel arra, hogy az elnökké egyhangúlag megválasztott dr *Hüttl Tivadar* sebészprofesszor megválasztását igénylő miniszteri megerősítés még nem érkezett meg, dr *Pauchly Géza* igazgató-főorvos elnökölt.

A választmányi ülés igen népes volt, megjelentek többek között dr *Jeney Endre* egyetemi tanár, dr *Szaller Miklós* nőorvos Szolnokról, dr *Pernyész Imre* balassagyarmati kórházigazgató-főorvos, dr *Nagy Géza* egyetemi magántanár Beretty-újfaluból, dr *Gaertner István* egyetemi magántanár, tiszti főorvos, dr *Bárkány Béla* szolnoki szemészfőorvos, dr *Nagy József* és dr *Friedmann Dezső* gyakorló orvosok, választmányi tagok.

Dr *Pauchly Géza* igazgató-főorvos rövid beszéddel nyitotta meg az első választmányi ülést s hangsúlyozta, hogy arra tekintettel, hogy a kamarai törvénynek csak egy része jelent még meg, így csak egyes ügyekkel foglalkozhatnak, amelyekre a törvény rendelkezései már vonatkoznak.

A választmány tárgyalta dr *Orsós Jenő* egyetemi magántanár által előterjesztett titkári jelentést, valamint dr *Kostyál László* egyetemi magántanár által ismertetett pénztári jelentést. Ugy ezeket, mint dr *Ambrus József* egyetemi magántanár ellenőri jelentését egyhangúlag elfogadták.

A kamara vezetősége összeállította a költségvetést is, amelyet most a választmány elé terjesztett, illetőleg kiadták a választmányi tagoknak, hogy észrevételeiket tegyék meg.

A választmány végül tagfelvételeket is eszközölt. *A debreceni orvosi kamarának most már 925 tagja van.*

Örrömmel vette tudomásul a választmány, hogy a kamara helyiségei egy szép szobával bővült. Az ülést dr *Pauchly Géza* elnök eredményes és magas színvonalon mozgó tanácskozás után este nyolc órakor rekesztette be.

Nem engedik Feldebrő község diszpolgárává választani Eckhardt Tibort

Kerékgyártó János és 27 társa már három hónappal ezelőtt beadványban kérték Feldebrő község elöljáróságát, hogy hívjon össze községi képviselőtestületi ülést, amely *Eckhardt Tibort a község díszpolgárává válassza.* A község 32 képviselőtestületi tagja közül 28 írta alá az indítványt.

A beadvány nagy izgalmat keltett az egri megyeházán, annál is inkább, mert utána *Sírok községben is hasonló akció indult meg.*

Közben multak a hetek, de a főjegyző nem tűzte napirendre Kerékgyártó és társai kérelmét, hanem azzal odázta el a határozathozatalt, hogy a díszpolgárrá választásnak jelentékeny költségei vannak. Az indítvány benyujtói ekkor kijelentették, hogy *minden költséget vállalnak és a községet semmiféle költség nem terheli.*

Erre már tovább húzni a dolgot nem lehetett, a község elöljárósága a bíró és a főjegyző aláírásával véghatározatot hozott, amelyben *elutasította az indítványt azzal,* hogy jogszabályaink szerint csak az választható a község díszpolgárává, aki a községnek kézzelfogható anyagi előnyt szerzett.

Az elutasító határozatot megfellebbezik annak a hangsúlyozásával, hogy *a községi elöljáróság hatáskörének túllépésével hozta meg a határozatot.*

Petőfi Szibériában halt meg?

Petőfi halálának ujabb szibériai legendájáról számoltak be a Petőfi Társaság évadnyitó ülésén.

A Petőfi Társaság most tartotta évadnyitó ülését, amelyen *Pekár Gyula* elnökölt és megnyitó beszédében Petőfi költészetének esztétikai méltatását adta. *Várady Aranka,* a Nemzeti Színház örökös tagja a Szepetember végén című költeményt szavalta el, majd *Havas István* főtitkár kegyeletes szavakkal emlékezett meg Surányi Miklósnak és Lázár Istvánnak, a társaság két kiváló tagjának elhunytáról. Bejelentette, hogy Petőfi halálának 87-ik évfordulóján Erdély magyarsága gyászünnepet tartott a segesvári csatatéren. Beszámolt a főtitkár arról is, hogy kolozsvári hír szerint *az erdélyi magyarság Petőfi-szobrot készül állítani a segesvári csatamező helyén.* Nagy érdeklődéssel hallgatta ezután a közönség Havas István beszámolóját arról a legújabb Petőfi-legendáról, amely nemrég egy bécsi lapban merült fel. A bécsi lap cikkírója, Bönisch Hermann azt állítja, hogy két hadifogoly tiszt Szibériában Jakut faluskára betódött el, amelynek lakói magyarul beszéltek. Ezek, állítólag, *az 1849-ben levert magyar szabadságharc idehurcolt foglyainak leszármazottai.* Amikor ezt a cikk írója elbeszélte egy művelt orosz tisztnek, Skridelszky ezredesnek, ez azt a kijelentést tette, hogy átment kezén egy akta, amely *Alexander Sztjepanovics Petrovics nevű 1849-es magyar hadifogolynak 1857-ben való elhalálozásáról szólt.* Az ezredes szerint *ez a hadifogoly nem volt más, mint Petőfi Sándor.*

A nagy érdeklődéssel hallgatott Petőfi-legende után közölte a főtitkár, hogy a társaság néhai tiszteletbeli elnökének, Lampérth Gézának síremlékét felavatták. Az évadnyitó ülés további műsorán *Gyökössy Endre, Gulácsy Irén, Falu Tamás* és *Marjay Ödön* szerepeltek.

Debrecenben nem találták meg az eltünt nyiregyházi OTI titkárt

A hivatalos lap vasárnapi száma azt a hírdetményt közölte, hogy az 1890. évben Tapolcán született, jelenleg ismeretlen helyen tartózkodó dr **Thury Lajos** OTI segédtitkár szolgálati helyén Nyíregyházán haladéktalanul jelentkezzék, mert ellenkező esetben olyan elbánásba kerül, mintha szolgálati állásáról önként lemondott volna.

Dr **Thury Lajos** a nyíregyházi kerületi pénztárnál volt beosztva, de olyan zárkózott életet élt, hogy még hivatalnoktársaival sem érintkezett a csak rövid ideig tartó ottani szolgálata teljesítése során. Augusztus elején a szokásos nyári szabadságra ment.

Mielőtt elutazott volna, elpanaszolta a feleknek, hogy **csak kétéves harc után, a közigazgatási bíróság útján sikerült visszakapnia az állását és ez a harc lemorzsolta az idegeit.** Szabadsága lejártával nem jelentkezett a hivatalában és a lakásán sem. Érintkezésbe léptek előkelő rokonságával — édesatyja ny. kúriai bíró —, de itt sem tudtak felvilágosítást adni hollétéről.

Utólag kiderült, hogy három héttel ezelőtt visszatért Nyíregyházára és egyenesen lakására ment s újabb szabadságot kért, mert a debreceni klinikán gyógykezeltetni akarja magát. A debreceni klinikán azonban nem jelentkezett és ott sem tudtak semmit mostani tartózkodásáról.

Tegnap délután távirati értesítést küldött dr Thury Nyíregyházára az OTI címére. Mindössze ez az egy szó volt benne: „Jövök". Reggel azonban nem jelentkezett Nyíregyházán és még azt sem tartják bizonyosnak, hogy ő adta fel a táviratot.

Dr Thury Lajos rejtélyes eltűnése élénken foglalkoztatja az OTI hivatalos köreit és a nyíregyházi közönséget.

Egy pesti kávéháztulajdonos autóbalesete

Budapest, szeptember 22. A Miami kávéház tulajdonosa, *Schmideg Marcel* feleségével, *Hegyi Anna* színésznővel tegnap egy bérelt autón Bicskére utazott rokoni látogatásra. Utközben Budaörsnél az autó felmondotta a szolgálatot s *nekirohant egy fának.* A karambol súlyos következményekkel járt. A szerencsétlen *Hegyi Anna agyrázkódást és különböző sérüléseket szenvedett. Schmideg Marcelt az eltörött ablak üvegszilánkjai az arcán hét helyen sebezték meg.* A balesetet egy úrvezető vette észre, aki autójával a Szent István kórházba vitte őket. Itt első segélyben részesültek, majd innen Schmideg Marcelt a Mandler szanatóriumba szállították, ahol bevarrták sebeit, feleségét pedig a Poliklinikára vitték.

Október 1-én lesz az egyetem tanévnyitó ünnepélye

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem csütörtökön, október 1-én délelőtt tartja tanévnyitó ünnepélyét. Az ünnepély délelőtt fél 12 órakor kezdődik az egyetem aulájában, ezt megelőzően fél 10 órakor a református Nagytemplomban istentisztelet lesz. A tanévnyitón az érdeklődőket szívesen látja az egyetemi tanács.

Az ünnepélyen megjelennek dr *Szily Kálmán* és dr *Johann Béla* államtitkárok is.

— **Szív- és idegbajosoknál, vese- és cukorbetegeknél, köszvényben és csúzban szenvedőknél** az enyhe természetes **Ferenc József** keserűvíz kitünően beválik, mert a beleket alaposan kitisztítja, a gyomor és a máj működését elő mozdítja, az emésztést és az anyagcserét pedig lényegesen megjavítja.

Ma először

a misztikus Kina viharos földjén lejátszódó izgalmas cselekményü egzotikus filmattrakció:

A SÁTÁN BIRODALMA

Főszerepben: Pat O'Brien, Josephine Hutchinson és Jean Muir

Hungária

filmszinházban

Előadások: 5, 7 és 9 órakor

A Tanárképző Intézet gyakorló gimnáziumának ünnepélyes megnyitása

Kőrössy László miniszteri tanácsos nyitotta meg az új iskolát.

Fényes keretek között nyitották meg tegnap délelőtt a Tanárképző Intézet Gyakorló Gimnáziumát, mely a Simonyi út 12. szám alatt működik majd. A megjelent előkelőségek között ott volt dr **Kőrössy László** miniszteri tanácsos a kultuszkormány képviselője, br. **Vay László** főispán, dr **Kölcsey Sándor** polgármester, dr Tankó Béla rektor, dr Pap Károly a tanárképző intézet elnöke, dr Mitrovics Gyula a tanárvizsgáló bizottság elnöke, vitéz dr Bessenyei Lajos főigazgató, Papp Ferenc ref. középiskolai felügyelő, Karl János piarista igazgató, dr Balogh Sándor tanácsnok, dr Kun Sándor ref. gimnáziumi igazgató, Csüry Bálint, Szabó Dezső, R. Kiss István egyetemi tanárok, dr Maday Pál tanár képzőintézeti tanár, Kardoss Albert, Vág Sándor, dr Nagy István, dr Nyáry Béla és sokan mások.

A Himnusz eléneklése után dr *Pap Károly* egyetemi tanár, a tanárképző intézet elnöke mondott értékes megnyitóbeszédet, amelyben melegen emlékezett meg gróf **Klebelsberg Kunó** kultuszminiszter elévülhetetlen érdemeiről, amelyeket a magyar kultúra történelmében szerzett midőn a magyar kultúrpolitikának valóságos reneszánszát nyitotta meg. — Méltatta Hóman kultuszminiszter, Szily államtitkár és Kőrössy László miniszteri osztálytanácsos érdemeit, akik elősegítették ennek a gyakorló gimnáziumnak — **amely a második ilyen intézet az országban** — felállítását. Nyugodtan elmondhatom — mondotta beszéde végén —, hogy olyan intézetet igyekszünk teremteni e falak között, amely a törvénycikk definícióját, hogy a tanulót vallásos alapon erkölcsös polgárrá nevelje, nemzeti szellemben magasabb általános műveltséghez juttassa és a felsőbb tanumányokhoz szükséges szellemi munkára képesítse: a legteljesebb mértékben betöltse, olyan iskolát, mely a mindennapi élet túlzó vagy zavaros áramlatait kizárva, eredményeiben és hatásában ne csak úgynevezett gyakorló, hanem amint régebbi pesti elődjét a köztudat nevezte, valóban *mintagimnáziummá* legyen. Hol az ima és a munka himnusza mindennap együtt hangozzék fel, hol a hit egy oltáron áldozzon a honszerelemmel. Meleg elismeréssel szólott *Szabó Dezső* egyetemi tanárról, aki éjt-napot egybetevő munkával öntötte formába a gyakorló gimnázium gondolatát. Végül köszöntötte az ifjúságot és a szülőket.

Dr **Kőrössy** László minszteri tanácsos szólott ezután. Igaz örömének adott kifejezést, hogy ezen az ünnepélyen megjelenhetet. Jelentőségteljes ez az ünnep azért — mondotta — mert a város egy új iskolájának, a gyakorló középiskolának megnyitó ünnepe. Sok fáradozás előzte meg ezt a szép napot és ebből a fáradozásból a tanárképző intézet elnöksége vette ki elsősorban oroszlánrészét. Elsősorban Pap Károlynak és Szabó Dezsőnek elismerését és köszönetét fejezi ki. A középiskolákról szóló törvény a középiskolák feladatának tengelyébe a nevelést állítja, azt a nevelést, amelynek célja valláserkölcsös világnézetet adni a tanulónak és ezzel egy olyan lelki vértezetet, amelyre a káros befolyások mérgezett nyilai visszapattannak. Ennek a nevelői célnak fokozottan kell érvényesülni a gyakorló gimnázium működésében merthiszen ez a középiskola nemcsak ifjúságot nevel, hanem nemzet virágának kertészeit a jövő tanárgenerációt is. Meg vagyok győződve, hogy a debreceni gyakorló középiskola teljesíteni tudja ezt a nemes feladatát. Ebben a biztos reményben üdvözlöm a gyakorló gimnázium igen tisztelt igazgatóját, érdemes tanári karát és az iskolát a nagyméltóságú **vallás- és közoktatásügyi miniszter úr nevében megnyitottnak nyilvánítom.**

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után **Jausz Béla** mondott szép beszédet, amelyben tökéletes keresztmetszetét adta a mai lelkiválságban élő világnak. Üdvözölte a megjelent előkelőségeket, ígéretet tett törhetetlen dolgozni akarásukról, hangsúlyozta, hogy a gyermekeket nem üres kísérletezésre adták ide a szülők, hanem kitűnő oktatók által végzendő komoly munkára.

— Még a legszürkébb, még a leg köznapibb, vegetatív életet élő ember is — mondotta — saját bőrén és sorsán érzi ma, hogy átmeneti kort élünk, életkörülményei bukdácsoló során kénytelen tapasztalni azoknak a szörnyű tusáknak kihatásait, amelyek néhol háborgó lelkek mélyén forrnak, másutt pedig nyiltan, sátáni kegyetlenséggel és állatias brutalitással pusztítják azt, ami nemzedékek előtt méltán szent és magasztos volt.

Valami **iszonyúan hömpölygő kaosz ez a mai világ**, amely látszólag cél és megállás nélkül gomolyog tova előttünk ismeretlen végek felé. Eszmének és világnézetnek fájdalmasan vajudó korát éljük, szenvedélyek és indulatok torzítják idegesen remegővé az emberiség képét s vajjon van-e valaki, aki meg tudja mondani, mely vonások azok, amelyek állandósulni fognak az ábrázaton s így jelleget fogják adni.

A viharos tapssal fogadott beszéd után dr **Kölcsey Sándor** polgármester Debrecen nevében, amely város az öreg Kollégiumon át négyszázéves múltba visszanyúló gyökereivel táplálja az iskolát, meleg örömmel üdvözölte ezt a legfiatalabb **kultúrintézményt.** A viszonyok nem engedték meg, hogy szélesebb keretek között induljon el útjára, de azt hiszi, hogy sohasem a keret a lényeg, hanem a lélek, amely betölti. Talán **nagyobb felelősség, egy társadalmi kategórián sem nyugszik, mint éppen a tanári karén.** Ezt az igazságot fokozottabban kell ismerjük mi, akik átéltük az elmúlt két évtized vészes eseményeit. Az elhangzott emelkedett szavak és gondolatok megnyugvással szolgálnak arra, hogy ez az intézmény, amely most indul el útjára, olyan lélekkel indul el, amely csak büszkesége lesz Debrecen városának.

A szép ünnepélyt a Hiszekegy eléneklésével fejezték be, majd a megjelentek megtekintették az új iskola szép helyiségeit.

„A DEBRECZEN" képes melléklete szenzációs

Felejthetetlen élmény lesz az olimpiai bajnokok debreceni küzdelme

Október 4-én az MBSz keleti kerületének ünnepélyén és versenyein első alkalommal látja Debrecenben a szabadstilusú birkózást, amelyben két olimpiai bajnokságot szereztek birkozóink Magyarország számára. Kárpáthy és Zombory ma a szabadstilusú birkózás legnagyobb világhírességei, míg Lőrincz, Keresztes és dr Papp László a görög-római birkózás páratlan képességű mesterei. Az ünnepély és a verseny többi résztvevői, mint Abdurrahmin Sacharia török birkozó, a Balkán olimpia egyik győztese, Tóth Ferenc és Virág Ébner Európabajnok, Palotás, Richeczky, Vincze, Sóvári, Tarányi országos bajnokok, mind világklasszist jelentenek.

Steinfeld István kerületi elnök, dr Lengyel Zoltán főorvos, h. elnök, Brassay Károly ügyvezető elnök, Stern Ferenc előadó és Darvas h. előadó nem kímélnek időt és fáradságot s készítik elő a nemzetközi jelentőségű versenyt.

A cipőipari munkások ügyében békéltető tárgyalást tart a polgármester

350 munkás már megegyezett a munkaadókkal. — Hat üzemben nincs megegyezés.

A debreceni cipőipari munkások bérharca még mindig nem ért véget. Mintegy 500 munkás vett részt ebben a bérharcban, de időközben 350 munkás már megegyezett a munkaadóval és békésen folyik tovább a munka. A munkásság vezetői azok nevében, akikkel munkaadóik nem egyeztek meg, most beadványt intéztek a város polgármesteréhez és azt kérik, hogy vegye kezébe a békéltetés ügyét, hogy minél hamarább véget érjen a bérharc. Az iparhatóság szerint azok az üzemek, melyekben még nincs megegyezés: Weinberger L. Farkas, Klein Zoltán, Klein Salamon, Süsskind érdekeltség, Krausz Ignác és Kovács Vilmos.

A helyzet most az, hogy ha az előbb említett üzemekben nem sikerül a megállapodás és kisebb béreket fizetnének majd munkásaiknak, akkor a már megállapított és dolgozó üzemeknél is változásnak kell bekövetkezni, mert a bérmegegyezés érvénytelenné válna.

A munkások beadványa hangsúlyozza, hogy a munkásság már 5—10 százalékig terjedő engedményt felajánlott a tömegtermelőknek a kis- és középiparban fizetett bérekből. A nagyüzemek tulajdonosai azonban nem fogadják el ezt a százalékot.

A város polgármestere, értesülésünk szerint, az iparhatósággal folytatott tárgyalása alapján elhatározta, hogy *szerdán délelőtt féltiz órakor a munkásokat és munkaadókat békéltetésre hívja össze.*

Titokzatos ékszer, mely százakat ér és két pengőért adták el a zsibvásárban

A rendőrség keresi az antik ékszer tulajdonosát.

Titokzatos ékszer-história foglalkoztatja a debreceni rendőrséget. A napokban egyik előkelő debreceni ékszerészhez idősebb nő rendkivül értékes, antik ékszert vitt be megbecsülés végett. Az ékszerész szemügyre vette az ékszert és az egyszerü öltözetü nőt s kijelentette:

— Tessék itt hagyni holnapig... Meg fogjuk becsülni.

Szabályszerüen kiállitotta a gyémántkövekkel diszitett arany karperecről az átvételi elismervényt. Az egyszerü öltözetü nő az ajtóból még visszaszólt:

— Aztán tessék jól megnézni, mert az ismerősök azzal bosszantanak, hogy nem ér semmit az egész. Réz foglalata van és egyszerü üvegek vannak benne... **Pedig két pengőt adtam érte a zsibogón, nagyon bántana, ha tényleg semmit sem érne.**

Az ékszerész megnézte az ékszert és megállapitotta, hogy **rendkivül értékes, antik darab, mely többszáz pengőt ér. Gyanusnak találta az esetet és a karperecet átadta a rendőrségnek.**

A rendőrség kihallgatta az asszonyt, aki az ékszert megbecsülés végett átadta az ékszerésznek. Az idős nő előadta, hogy a karperecet **mintegy három hete a zsibogóban** vette két pengőért. Később megbánta, hogy „ilyen haszontalanságért" pénzt adott, különösen, mikor otthon **bosszantották,** hogy hamis az ékszer. Ezért akart bizonyosat tudni s fordult az ékszerészhez.

Az idős nő jóhiszemüsége, mint a rendőrség megállapitotta, vitán felül áll az ügyben. Érdekes azonban, hogy **hasonló ékszer lopását ezideig nem jelentették be a rendőrségnek,** holott a két pengőért eladott, többszáz pengőt érő karperec csak lopásból származhat. **A rendőrség ezuton hivja fel a tulajdonost a jelentkezésre.** Az ékszer leirása a következő:

22 gram sulyu, 18 karátos, fonott aranyláncból készült karperec, mely kerek arany vésett rámába kapcsolódik. E rámán keskeny vékony lemezből, kereken felsodort koszoru van, amelynek a közepe fekete domboru zománc, ötágu virágot ábrázoló cirádában, mely a zománc közepén fekszik, 6 valódi gyémánt közepen egy drb 30 százados és körül 5 drb egyenként 8 százados sulyu gyémánt.

GRÜNFELD S. angol, francia női-divattermét áthelyezte Piac u. 58. Linóleum-udvar).

Török sajtófőnök és japán egyetemi tanár Debrecenben

Érdekes vendége volt az utolsó két napon Debrecennek. Burhan Belge, a török miniszterelnökség sajtófőnöke érkezett a városba magyar származásu feleségével. A ragyogóan szép fiatalasszony ismert tagja volt a budapesti müvészvilágnak. A török sajtófőnök másfél évvel ezelőtt feleségül vette **Gábor Zsazsa budapesti szépségkirálynőt, aki mint a Király szinház tagja aratott nagy sikereket.** A romantikus, szerelmi történet annak idején nagy feltünést keltett. Burhan Belge és bájos felesége a legboldogabb házasságban élnek s most rokonok látogatására érkeztek haza Budapestre. **Innen párnapos turára rándultak le Debrecenbe, a Hortobágyra és Lillafüredre.**

Burhan Belge török sajtófőnök és felesége hétfőn délben a gyorsvonattal érkeztek Budapestről. Délután megtekintették a Hortobágyot s elragadtatással beszéltek az őszi puszta szépségeiről.

Tegnap délelőtt megtekintették Grassl Herbert idegenforgalmi igazgató kiséretében Debrecen nevezetességeit. Megnézték az egyetemi könyvtárt, a klinikákat, a nagyerdei strandfürdőt és a méntelepet.

— Gyönyörüszép város Debrecen — mondotta Burhan Belge. — A török nagyvárosok közül egyedül Ankara hozzáfogható. De egész Törökország nagy átépülésen, ujjá alakuláson ment át Kemal pasa irányitása mellett s ez az életrevaló, rendkivül tehetséges nép egyre erőteljesebb lépésekkel halad előre. Törökországban minden uj: társadalmi berendezkedés, kultura, fejlődés. De ezek az ujitások a hagyományok nyomán indultak el s megőriztek mindent a régiből, am jegészséges és hasznos, viszont könyörtelenül eldobtak mindent, ami utjában állt a török nemzet boldogulásának.

— Rokon nemzetek vagyunk s talán abban is hasonlitunk egymásra, hogy nagyon egyedül állunk és mindent a magunk erejéből kell megcsinálnunk.

Megkérdezzük a török sajtófőnök magyar származásu feleségét, hogy volt-e mostani utazásuknak valami kedves epizódja?

— Igen, volt valami, amin nagyon sokat mulattam. **Állitólag nagyon hasonlitok Lilian Harveyre, aki a közelmultban volt Magyarországon. Budapesten is, Debrecenben is sokan összetévesztettek vele s több helyen autogramot kértek tőlem.**

Burhan Belge, a török sajtófőnök, aki egyike a modern török publicisztika és irodalom megteremtőinek, kedden délután utazott el feleségével együtt Lillafüredre.

*

Másik érdekes vendége is volt a napokban Debrecennek, Takahashi Masao japán közgazdasági professzor tartózkodott néhány napig városunnkaban.

Takahashi Masao Tokióból jött Európába a munkás és szociális viszonyokat tanulmányozni. Sorra járta Európa országait és érdekes megállapitásokat közölt lapunk munkatársával:

— Az egész világ tele van az európai helyzet nehézségeivel és most, hogy **végigjártam az európai államokat, állithatom, hogy minden országban, ahol eddig megfordultam, sokal jobb a helyzet, mint Japánban. Ugy veszem észre, nálunk joban és csendesebben megtanultak az emberek türni. Japánban egyébként is kulturája van a szenvedésnek.** Azt senki a földkerekségen nem tudja azt, a leegyszerüsitett, minden igényt ledobott életet, mint a japán munkás.

Japánban 14 órát dolgozik a munkás rendkivül gyenge fizetésért s egy hónapban csak kétszer van szabadnapja, mint az itteni munkásoknak a vasárnap. A szociális helyzet tehát bizony gyenge Nipponban. **Az elsigázó munka és gyenge táplálkozás következtében európai arányokat messze felülmulóan pusztit a tüdővész.**

— Van aztán a japán ember pszichéjében valami, amit én nagyon érdekesnek és felemelőnek tartok, de amit lehet, hogy itt Európában meg sem értenek. Japán, mint közismert, borzasztóan zsufolt lakosságu állam. És mégis az orosz-japán háboruban szerzett területre, jóval több, mint **negyedszázad után is csak kétszázezer ember vándorolt.** Ugyanez a helyzet az ujabb térfoglalásoknál is Mandzsuriában. **A japán ember annyira ragaszkodik ősi hazájához, hogy inkább nélkülöz, de nem hagyja ott.** Ennek az érzelmi momentumok mellett vannak klimatikus okai is, továbbá az, hogy a japán ember zárkózott.

Takahashi Masao megtekintette a Pallagot, Hortobágyot, a debreceni klinikákat és Debrecenből Budapestre utazott. **(K. I.)**

Fegyenczendülés a sopronkőhidai fogházban

Vérontás nélkül, simán megfékezték a zendülő fegyenceket.

A sopronkőhidai fegyintézetben vasárnap — mint most kiderült — könnyen elfajulható fegyenclázadás volt. A fegyenczendülés az őrparancsnok, vitéz Kovács István miatt tört ki, aki egyesek szerint meglehetősen szigorúan bánt a fegencekkel.

Reggel, ébresztő után az egyik őr dohányzáson ért a cellájában egy Varga nevü dologházas fegyencet, aki az őr felszólítására, ahelyett, hogy eldobta volna a cigarettát, kihívó hangon feleselni kezdett. Ez a szóváltás, mintha csak jeladás lett volna, a többi cellákban *pokoli koncertet rendeztek a fegyencek, ököllel verték az ajtókat és ordítoztak.* Minden renitenskedő fegyenc cellájában megjelent egy őr, mire nagynehezen lecsillapodtak a kedélyek és pár órára csend lett. *A reggeli istentisztelet után kilenc és féltiz óra között tört ki azután az igazi zendülés.*

A körsétán mintegy 200 fegyenc vett részt, akikre 8—10 fegyvertelen őr vigyázott. Ekkor érkezett az udvarra vitéz Kovács István őrparancsnok, aki még a reggeli események hatása alatt *izgatott hangon korholni kezdte a fegyenceket, akik mindjobban erősödő morgással és fenyegetésekkel fogadták a dorgálást.*

— Majd én rendet teremtek köztetek! — mondotta Kovács.

Aztán ugyanolyan izgatottan oda rohant az egyik fegyenchez, aki egy lépéssel kijjebb állt a sorból, mint a többi. A következő pillanatban *a hatalmas termetü, tagbaszakadt fegyenc megfordult és öklével teljes erejével belesujtott az őrparancsnok arcába, aki megtántorodva, sápadtan és vérző szájszéllel állt ott farkasszemet nézve a dühös fegyencek seregével.* Ez az ütés mintha csak jeladás lett volna, *a fegyencek körülfogták a megdöbbent parancsnokot és puszta kézzel agyba-főbe verték, úgyhogy Kovács István a földre rogyott.*

A dulakodás láttára a fegyveres őrség az udvarra sietett, ahol már egy verekedő gomolyag volt a két-száz fegyenc és a 8—10 fegyőr. Riasztólövést adtak le, mire a szomszédban lévő vámőrség teljes létszámmal vonult a fegyintézet kapuja elé.

Már-már tüzelésre került a sor, amikor bátran, minden fegyver nélkül *a fegyencek közé vetette magát dr Stráner Ernő fegyintézeti titkár, aki harsány hangon felszólította a fegyenceket arra, hogy újra sorba álljanak és engedelmeskedjenek az őrségnek. Igy szép szóval csakhamar sikerült rendet teremteni köztük, úgyhogy néhány perc mulva glédába állt a kétszáz fegyenc és igy sikerült elkerülni a vérontást.*

Csakhamar megjelent közöttük a fegyház lelkésze és a fegyintézeti tanító, akik *szép szóval lecsillapitották a lázongó fegyenceket.* Beterelték őket celláikba, de megtettek minden óvintézkedést ugyanakkor.

A véresfejű összevert vitéz Kovács István őrparancsnokot, aki ellen elementáris erővel fordult a közel 200 főnyi fegyenc dühe, kórházba vitték, hogy bekötözzék.

A fegyintézetből nyert értesülés szerint *vitéz Kovács István már nem megy vissza a fegyintézetbe.* A fegyintézeti úgynevezett házitanács tegnap reggel úgy határozott, hogy *a parancsnok egyelőre ne lépje át a fegyház kapuját.* Már ki is jelölték helyettesét.

Antal István igazságügyi államtitkár a következőket jelentette ki az esetről:

— A vizsgálat folyamatban van — mondotta. — Magam utazom le Sopron-Kőhidára a minisztérium egyes főtisztviselőivel.

Indiában játszódik le
az izgalmak filmje!
Harry Piel
rejtelmes, titokzatos dzsungeldrámája:
Hindu bestiák
Bemutató ma! Vigszinház

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: **MOSZKVAI NÁSZ.** Izgalmas dráma az orosz cári udvar életéből: Camilla Horn, Petrovics Iván, Halmay Tibor főszereplésével. Megelőzi: **Paramount világhiradó.** Előadások: **7 és 9 órakor.**

Szükség van-e a biztosítás államosítására

Rehák Tamás tűzoltóparancsnok nyilatkozata egy biztosítási főtisztviselő különös véleményéről.

A közérdek szolgálata vezet bennünket akkor, amikor a biztosítótársaságok üzleti tevékenységét és üzleti politikáját sorozatos cikkeinkben szóvá tettük. Hogy erre mindek ok meg volt és meg van jelenleg is, bizonyítja a Phönix biztosító intézet válsága, aminek hullámai ma sem akarnak elülni.

Ezúttal a hazai tűzbiztosító társaságok **egyik főtisztviselőjének közérdekellenes**, sőt, a közérdeket károsító nyilatkozatára kell rámutatnunk. **Időszerű ez annyiban**, hogy a biztosító társaságok — abból az alkalomból, hogy az új tűzrendészeti törvény, az 1936:X. tc. értelmében a tűzbiztosító magánvállalatok által beszedett díjak 1—2 százalékát, ami kb. évi 350.000 pengőnek felel meg, a tűzrendészet és a vele kapcsolatos polgári légoltalom korszerű fejlesztése igénybe venni rendeli — elérkezettnek látják az időt arra, hogy a sajtóban, hatóságok előtt stb., a szerintük **»okvetlenkedő kritikát elhárítsák«** vagy plane elhallgattassák. Jóllehet a biztosító társaságoknak és a BIOSz-nak elég tekintélyes **»sajtó- és propaganda-alap«** áll rendelkezésre a nagyközönséget »tárgyilagosan« tájékoztató közleményei elhelyezésére, — újabban ezt a propagandát **szakszerűség örve alatt** még erőteljesebben igyekszik végrehajtani.

Ez okból mi is helyénvalónak láttuk a kérdést a tűzbiztosító társaságokkal ellenkező és szakszempontból is jól ismerő **szakember: Rehák Tamás tűzoltóparancsnok véleményét** meghallgatni és a közönség helyes és tárgyilagos tájékoztatása végett ismertetni.

Rehák parancsnok munkatársunknak a következőket mondotta:

— Éppen a napokban ötlött a szemembe egyik tekintélyes biztosítási és közgazdasági szaklapban egy közlemény. (»Biztosítási és Közgazdasági Lapok« f. évi szept. 1-i számában vezérhelyen »Biztosítás és kármegelőzés«, irta dr Marjai Lehel.) A cikkíró biztosítási szakember »elfogulatlanságaira« jellemző módon úgy állítja be a dolgot, mintha a BIOSz (Biztosító Intézetek Országos Szövetsége) kebelében tömörült és tűzbiztosítással foglalkozó magánvállalatok, a tűzbiztosítási díjak 1—2 százalékát, — jelenleg évi kb. 350.000 pengőt — önként **»humanitásból, altruisztikus hivatásukból (!) kifolyólag, ...érdekeik ellen... a közérdek szolgálatában, tehát áldozatkészségből...«** ajánlották és áldoznának fel a tűzrendészet korszerű fejlesztésére.

»Évi 350.000 pengő... ez már igen...« — írja a cikkíró. Ennek ellenében pedig elvárja, hogy most már: »...**a legkényesebb kritikának is el kell némulnia**«.

Továbbmenőleg ezt írja: »**Ideje tehát a mindenáron okvetlenkedő kritikát elhalkítani...**«

A tűzbiztosító társaságok és a cikkíró itt elfelejti, hogy szó sincs ez esetben sem a biztosító társaságok humanitárius cselekedetéről és adakozásáról, amelyet »...**az általános gazdasági érdekek támogatásában és a légvédelem előmozdítására szolgáló nemzeti érdekek megalapozása végett tettek**«, mert hiszen a díjak egy részének a tűzrendészet korszerű fejlesztésére való befizetésre a biztosítókat a törvény egyenesen **kötelezi!** Ez különben sem új és magyar gyakorlat, mert hiszen — amint közismert — külföldön sok helyen évtizedek óta be van vezetve, sőt, a biztosítók igénybevétele sokkal zsebbevágóbb, mint nálunk.

De ami nemcsak a szakembert, hanem a nagyközönséget és az illetékeseket is kell, hogy érdekelje, ez a cikkíró ama nyilt el- és beismerése, hogy:

„...**a biztosítótársaságoknak** — helyesebben ezuttal a tüzbiztositóknak — éppen **a kárgyakoriság fokozása, nem pedig a csökkentése áll érdekében**“!

A tüzbiztositótársaságoknak tehát — ne feledjük: egyik főtisztviselőjének beismerése szerint! — nem az érdeke, ami egyaránt érdeke a nemzetnek, mint összességnek, az államhatalomnak és minden egyes polgárának, t. i.: minél kevesebb tüzeset (ezzel — sajnos — a vagyon csökkenésen kivül sok esetben együttjáró emberi és állati élet pusztulása, veszélyeztetése), **hanem éppen ellenkezőleg! Minél több tüzeset, tüzvész, szerencsétlenség...**

Ez érthető is, mert hiszen a tüzbiztositó **nem altruisztikus intézmény, hanem üzleti vállalat!** A biztositóra nézve éppen ugy haszonnal kell járuia a veszélyes kockázat, mint a jó kockázat biztositásának. A különbség mindössze csak annyi, hogy előbbinek magasabb, utóbbinak alacsonyabb a dija.

— **A tüzbiztositók álláspontja** tehát ezek szerint egész világos. **Mennél gyakoribb a tüzvész, szerencsétlenség és mennél sulyosabb mérvü az, annál jobb az üzletszerzési lehetőség,** mert mindezek — legalább is szerintük — jó mementók a biztositás el nem hanyagolható voltára.

— Hogy ez a nem is titkolt tény aztán mennyire egyeztethető össze az általuk hangoztatott humanisztikus, altruisztikus céllal, — ám döntse el a nagyközönség...

— De ne feledjük el azt sem, hogy valójában téves az ujságokban is szokványosan olvasható kitétel: **„...a kár biztositás révén megtérült...“** Minden elpusztult vagyontárgy, érték — itt nem is beszélve a pótolhatatlan emberi, állati életről, mütárgyakról — a nemzet vagyonának egy visszavonhatatlanul elveszett része. Azzal a nemzetgazdaság feltétlenül szegényebb lett. **A biztositás révén a kár nem térül meg soha! Mindössze arról van szó, hogy a kár a biztositottak — tehát a dijfizetők — között megoszlik!**

— A nemzetgazdaságnak általában, de ugyanigy a biztositottaknak tehát az volna az érdeke, hogy minél kevesebb tüz legyen, minél kevesebb érték legyen a **„vörös kakas“ martaléka.** Mert minél nagyobbak és gyakoribbak a tüzkárok, — a biztositottak **egyetemleges** kötelezettsége annál nagyobb; — annál többször és nagyobb összeggel kell a közös kasszába **„beszállani“**... A biztositó szerepe csak az ügykezelés, természetesen ugy, hogy a társaság semmiesetre ne károsodhasson, hanem ellenkezőleg, haszon mutatkozzék.

— **Azt lehetne erre mondani:** bizony ez mind **ismert** és tudott dolog, **hiszen ez az** üzlet lényege. Ezen mi kivetni való sincsen..., az üzleti élet nem lehet szentimentális, önzetlen...

— Itt van a tévedés. Vannak olyan jelentős és egyetemes emberi, nemzetgazdasági érdekek, amelyek egyes üzletágakat kell, hogy kiemeljenek a magángazdaság és üzlet kereteiből. Hogy ezek közé tartozik a tüzbiztositás ügye is, ez nem lehet vitás. Mi sem bizonyitja jobban, minthogy külföldön a tüzbiztositás igen sok helyen évtizedek óta ki van véve a magánbiztositók üzletköréből. A fejlődés utja nálunk sem lehet ezek szerint más, mint az állami és pedig a **kötelező állami tüzkárbiztositás!**

— **Az állami tüzkárbiztositás kérdésének itthon és külföldön egész irodalma van.** Lehet mellette és ellene érvelni. Egy azonban tény, hogy a tüzrendészeti törvény tárgyalása során is rámutattak arra, hogy a korszerü tüzrendészet, légoltalom országos fejlesztésére, kiépitésére az **évi kb. 350.000 pengő elégtelen.** A szükséges fedezet biztositásának más lehetősége a jövőre nézve nincs, mint az állami tüzbiztositás. Erre nézve csak annyit jegyzek meg, hogy pl. Anglia a tüzoltóságainak fejlesztésére 1 millió fontot kb. 24 millió pengőt szavazott meg és a korszerü fejlesztés munkálatait **azonnal** meg is kezdte. Ugyancsak most olvashattuk a lapokban, hogy az angol kormány maga látja el a lakosságot gázvédő álarcokkal és ecélból 30 millió darab készitésére adott rendelést. Ezzel szemben nálunk a több mint egy év előtt megjelent polgári légvédelmi törvény végrehajtási utasitása csak most jelent meg. Annak lényege, hogy a légvédelmi intézkedések inkább elméletiek, legalább egyelőre, — a polgári lakosságnak jogában áll saját költségére álarcot vásárolni (eddig is jogában volt!) magára a kiképzésre pedig ezután külön utasitások adatnak ki. Ugyanigy késik a még mjusban kihirdetett tüzrendészeti törvény végrehajtása is.

— Az nem kétséges, hogy e nemzetgazdasági és nemzetvédelmi szempontból annyira fontos és sürgős törvények végrehajtásának legfontosabb kerékkötője az anyagiak elégtelensége.

— Igy állván a helyzet, az a meggyőződésem, hogy a szükséges fedezet előteremtésének egyedüli módja: **az állami tüzkárbiztositás** előbb vagy utóbb történő bevezetése. A **gyakorlati lehetősége** ennek — mint a külföldi példák igazolják — adva van, hogy pedig a viszonyok adta **kényszerüségen** tul a **morális** indok is fennáll, azt emlitett cikk dokumentálja.

Érdekes rágalmazási per, melynek vádlottja zsidó hitre tért át, mert nem fogadták el védekezését

A debreceni törvényszék igen érdekes rágalmazási perben mondotta ki az utolsó szót kedden délelőtt A Tokay tanács elé került rágalmazások miatt Kelemen Antalné debreceni asszony, aki a vád szerint nyilt levelőlapon két irásszakértőt súlyosan megvádolt, amiért egy névtelen levél miatt indult rágalmazási perben azt a véleményt adták, hogy ő a levél irója.

A hosszú és bonyodalmas perben mely a névtelen levél miatt indult ártatlanságát hangoztatta Kelemenné, de terhelték az irásszakértők véleményei.

Kelemennét a per izgalmai nagyon megviselték. Az asszony elkeseredésében, hogy nem tudta a maga igazát bebizonyitani vallását is elhagyta és a zsidó hitre tért.

Kelemenné nem hagyta a pert és a maga igazának tudatában addig nyomozott, mig megállapitotta, hogy ki irta a névtelen levelet, amely miatt őt vonták perbe. A rendőrség segitségével

megállapitották kétségtelenül, hogy a rágalmazó névtelen levelet, nem Kelemen Antalné irta Bugyik Imréné debreceni lakosnak, hanem Simon Eszter akinek személyi adatait Kelemenné közölte a hatóságnál.

Néhány soros irást is szerzett Simon Esztertől és azt az irást adták át dr Gyurácz kegyesrendi tanár, irásszakértőnek, aki kétségtelenül megállapitotta, hogy a névtelen levél irója Simon Eszter. Kelemenné ezen adatok birtokában rágalmazásért beperelte Bugyik Imrét, aki azt állitotta, hogy ő irta a rágalmazó névtelen levelet. A debreceni járásbiróság előtt bizonyitotta is, hogy nem ő a névtelen levél irója és a biró elitélte Bugyik Imrét 25 pengő pénzbüntetésre.

A két irásszakértő, azonban akik Kelemenné irását állapitották meg a névtelen levélen, feljelentést tett súlyos rágalmazás miatt Kelemenné ellen, mert őket igen erős kifejezésekkel megsértette nemcsak a címükre küldött nyilt levélben, hanem a biróság előtt is.

A kedden tartott főtárgyaláson Kelemenné kijelentette, hogy nagy elkeseredésében használt erős kifejezést az irásszakértőkkel szemben, mert bántotta, hogy ártatlanul bajba került.

Dr Csáth Kálmán ügyész azt hangoztatta, hogy az közömbös, hogy az irásszakértők tévedtek, mert a vádlott a sértő kifejezéseket megtette, használta és nemcsak a tévedést emlitette.

A biróság az enyhitő körülmények figyelembe vételével négy rendbeli rágalmazás miatt 15 napi fogházra itélte el Kelemennét, de az itélet végrehajtását felfüggesztette. Az itélet jogerős.

Közérdekü levél

AHOVA HÁROM NAP MULVA JUT A LEVÉL

Folyó hó 14-én délelőtt feladtam néhány levelezőlapot ügyfeleimnek. Folyó hó 16-án délután 5 órakor kimentem ügyfeleimhez és mondtam, hogy értesitettem jövetelemről. Ügyfeleim azt a választ adták, hogy ők még a mai napig nem kapott tőlem értesitést, de nem is kaphatott, mert ide hetenként csak kétszer kézbesit a posta, Szeder ucca 22 számig naponta kétszer, 28 számtól pedig csak hetenként kétszer. En ezt nagy csodálkozással hallottam. Hiszen, ha egy kis vidéki faluban délben feladok egy levelet azt már délután kézbesitik és ugyanakkor egy ilyen nagy városban nem szabadna előfordulni, hogy három nap mulva jusson el a levél a címzetthez. Egy levél lehet gyászhir, lehet üzleti ügy, ami nagy fontossággal bir és csak 3 nap mulva kapja meg a címzett.

Tisztelettel felhivom az illetékesek figyelmét erre a hires állapotra és megfelelő intézkedést kérünk az ottani lakosság nevében is.

Dikesz János

Filmre vették a Hortobágyi Nap-ot

A páratlan sikerü hortobágyinap iránt megnyilvánult érdeklődést mi sem jellemzi jobban, mint azt az országos érdeklődés homlokterében álló voltára tekintettel a Magyar Filmiroda filmre vette fel. A magyar puszta minden szépsége, a hortobágyinap minden érdekessége megelevenedik a vásznon. A gulya, a ménes, a versenyek egymásután peregnek el a film közönsége előtt. A hortobágyinap hatalmas sikerét, óriási idegenforgalmi jelentőségét dokumentálja ez a tény is. A hortobágyi képeket a 656-os híradóban mutatják be s Budapest elsőhetes mozgóiban most vetítik. Debrecenben szeptember 29-én kerül bemutatásra.

Jön az uj férfidivat, a kék frakk

Az amerikai férfidivat merész újítások terére lépett.

Az új szezon legérdekesebb újdonsága a sötétkék frakk. Egyelőre maguk a tervezők is csak fiatalembereknek szánják, de nem lehetetlen, hogy azok is viselni fogják, akik inkább érzésük, mint évek szerint fiatalok. Másik újítás a kétsoros kék szmoking. Ehhez dupla gallért, fekete csokornyakkendőt és poha kalapot hordanak.

A kék frakkhoz rendes frakgallér és nyakkendő s cilinder jár.

Az egysoros szmoking sem ment ki a divatból, de színes selyemmellényeket viselnek hozzá. Különösen népszerűnek igérkezik a piros selyemmellény.

Igen elegáns viseletnek számít férfi estélyiruhákhoz a kétsoros középkék felöltő.

Ami az uccai ruhákhoz viselt ingeket illeti, a csikos ing az uralkodó. — A csikos inghez pettyes nyakkendőt ajánlanak az amerikai divatszakértők.

Érdekes újítás a fonott bőrnadrágtartó is.

Rendőrtiszti céllövőverseny

Az egyik csapatversenyt a vidékiek nyerték.

Budapest, szeptember 22. A rendőrtiszti atlétikai klub hétfőn és kedden rendezte meg országos rendőrtiszti céllövőversenyét, mely miniatür puska és szolgálati pisztoly versenyszámokból állt. A miniatür puskaversenyben 1. Domby Jenő rendőrszámvevőségi tanácsos lett.

A csapatversenyben a vidéki főkapitányság tiszticsapata nyerte az első díjat.

A győztes csapat tagjai: Domby Jenő, Sallér Ignác, Gál Dániel, **Zsáry Árpád**, Szalka Lajos és Hollósi József voltak.

A szolgálati pisztolyversenyben: 1. lovag Zirchy Dezső rendőrfelügyelő. A csapatversenyt a budapesti főkapitányság tiszticsapata 108 találattal nyerte, a vidéki főkapitányság 105 találatával szemben.

HALOTT A KORMÁNYKERÉKNÉL.

Szörnyű autótragédia történt New Yorkban, a Columbus Circle környékén. Feltünő lasúsággal haladt egy autó az uccán, de azután hirtelen vadul száguldani kezdett. Sikoltozva ugráltak félre az emberek. De sokan nem is tudtak menekülni. Az autó keresztül hajtott vagy féltucat emberen, megölte Isac Marguiles 45 éves munkást, összetört mindent, ami az útjába került s végül is belerohant egy üzlet kirakatába. A szerterepülő üvegdarabok öt embert megsebeztek. Az autó végre megállott. Kinyitották az ajtaját. A kormánynál egy halott férfi ült. Megállapították, hogy szivszélhüdésben hirtelen meghalt a volán mellett...

Eckhardt Tibor a szatmári gyűléseken

Két nagygyűlést tartott a független kisgazdapárt szatmármegyei szervezete hétfőn Tyukod és Gacsaly községekben. Mindkét gyűlésén a munkanap dacára sokszáz főnyi közönség jelent meg, hogy meghallgassák Eckhardt Tibor felszólalását.

A tyukodi gyűlésen *Eckhardt Tibor* hosszasan foglalkozott a falu politikájával és ennek során hangoztatta, hogy a falu népe békében és háborúban egyaránt megtette hazájával szemben a kötelességét és ezért követeli most a maga számára a politikai jogok egyenlőségét is. Annak a politikának, amelyet pártja a falu népe érdekében folytat, megvan a gyökere a nép között és ezért hiszi és reméli, hogy a közeljövő változásai sikerrel fogják koronázni a párt munkáját.

Jékey László, vitéz *Gyene Pál* birtokosok, majd *Hegymegi Kiss Pál* beszélt még.

Délután *Eckhardt Tibor* részt vett Gacsaly nagyközségben tartott gyűlésen, amelyen elsőnek vitéz *Gyene Pál* beszélt.

Eckhardt Tibor itt azokról az aránytalanságokról adott számot, mely a falu népe és az ingó nagytőke- és banktőke-érdekeltségek között fennállanak. *Az erősebb vállakra* — mondotta — *több terhet, a gyengébbekre pedig kevesebbet kell reárakni*, nem pedig úgy, amint ma van. Azután a fogyasztó közönség túlterheléséről beszélt, majd *a titkos választójog kérdéséről* szólva, utalt arra, hogy a mostani parlamentben agyonhallgatással próbálták elnémítani a falu és a nép igazságos és jogos követelését, mégis azt mondja, hogy nem akarja felborítani ezt a rossz rendet, csak helyes irányba kívánja terelni, hogy a nép nagy többsége szabjon irányt az országvezetésnek. A nagygyűlésen Jékey László, Hegymegi Kiss Pál és Rápolti Nagy Jenő szólalt még fel.

A borsodi főispán beszélt a nyugdijazásokról

Arról nem kivánt nyilatkozni, hogy Steiger államépitészeti vezetőt miért helyezték Debrecenbe.

Miskolc, szeptember 22. Borsod-Gömör megye törvényhatósági bizottságának közgyűlésén **Borbély-Maczky** Emil főispán elbúcsúztatta vitéz **Sónyi Hugó**, volt miskolci vegyesdandárparancsnokot, az új hadseregfőparancsnokot, majd terjedelmes beszámolóban ismertette az alsóborsodi jégkárosultak érdekében tett fontos intézkedéseket. Közölte, hogy a barlanglakók számára házakat építenek és az ősszel 80—100 barlanglakó családot telepítenek ki.

A továbbiakban arról szólt a főispán hogy a sajtó egyrésze koncentrikus támadások pergőtüzét intézi ellene. Álljа a kritikát, de mégis csak lehetetlen, hogy egy főispánnak állandóan sajtótámadásokra kelljen válaszolnia.

— Állom a bírálatot és nyugodt a lelkiismeretem, mert mindenki belepillanthat a dolgaimba — folytatta a főispán, majd felolvasta **vitéz Szabó** nyugalmazott pénzügyigazgató levelét, amelyben az elmondja, hogy több mint negyvenévi szolgálata után, saját kérelmére vonult nyugalomba, annak ellenére, hogy a főispán megkisérelte, hogy a szolgálatban visszatartsák. Felolvasta **Kádas Miklós** főjegyző levelét is, amelyben a főjegyző egészségi állapotára való hivatkozással kérte a nyugdíjazását és orvosi bizonyítvánnyal is igazolta betegségét. Arról nem kivánt a főispán nyilatkozni, hogy **Steiger József államépitészeti hivatali vezetőt miért helyezték át Debrecenbe**, de Brézly Gusztáv segédmérnöknek az ügyével kapcsolatban kijelentette, — hogy a vármegye eljárását a belügyminiszterium jóváhagyta. Bármilyen szokatlan is, megkérdezi a megye közgyűlését, meg van-e elégedve személyével és munkásságával?

— Kérem a törvényhatósági bizottság tagjait — mondotta most Borbély-Maczky Emil — akik bizalommal viseltetnek irántam, álljanak fel.

A közgyűlés minden tagja felállott.

Nemzetközi kalandort fogtak el Budapesten

Budapest, szept. 22. Az egyik nagy fővárosi mulatóban ismételten megjelent egy elegánsan öltözött 40 év körüli férfi, Erik **Högbergnek** mondta magát, kijelentette, hogy svéd katonatiszt, aki különféle hivatalos ügyek miatt tartózkodik Budapesten. A főpincérnek többszöri mulatás számlája fejében **800 pengővel adós maradt**; azt mondotta, hogy **pilanatnyi pénzzavarban van**, mert a pénze nem érkezett meg hazulról.

Egy napon az állitólagos svéd katonatiszt kimaradt a mulatóból. Érdeklődni kezdtek utána és akkor kiderült, hogy **nem svéd katonatiszt, hanem nemzetközi kalandor.** Feljelentést tettek ellene a főkapitányságon, a detektivek előállitották szállodai lakásáról és kihallgatása után letartóztatták.

Lengyelországban is bevezetik az ifjusági munkaszolgálatot

Varsó, szeptember 22. A miniszertanács gazdasági és szocialis szempontból messzeható jelentőségü rendeletet fogadott el, amely *Lengyelországban is bevezeti az ifjúsági munkaszolgálatot.* A munkaszolgálat, amelynek katonai előkészitő jellege lesz, továbbra is az önkéntes jelentkezésen alapszik. Célja elsősorban az, hogy az ifjúság testi munkájával a honvédelem érdekeit és az állam gazdasági érdekeit szolgálja, másrészt pedig az, hogy az ifjúságot egyik részt katonaságra, másrészt pedig a gyakorlati életre készítse elő. A munkaszolgálatra jelentkezők általában két évig teljesítenek szolgálatot. *Munkaszolgálatra fiúk és leányok egyaránt jelentkezhetnek.*

Titulescu állapota válságos

St. Moritz, szeptember 22. Titulescu az elmúlt éjszakát a szokottnál nyugtalanabbul töltötte. Csak reggel felé aludt el, délelőtt pedig kevés táplálékot vett magához. Vérösszetételének javulása tovább tart, de állapota még mindig igen súlyos.

Az orvosok este kiadott jelentése szerint Titulescu állapota még mindig igen súlyos.

Hamisan kártyázott, megszökött a párbaj elől egy kalandor

London, szeptember 22. A Hyde Park közelében lévő egyik ismert és előkelő bridzs-klubban viharos botrány játszódott le. W. Frigyes bécsi nagyiparos, aki Londonban tartózkodik, figyelmes lett arra, hogy *kártyapartnere, egy Kemény nevű, állitólagos magyar nagykereskedő szabálytalanul játszik.* W. Frigyes felugrott és hangosan megvádolta Keményt, hogy *hamisan játszik.* Szó szót követett és a vita során *Kemény arcul ütötte a bécsi nagyiparost, akit ezután Kemény még provokáltatott is.*

A segédek pisztolypárbajban állapodtak meg, amelyet egy londoni kereskedő villájának kertjében kellett volna megvívni.

Időközben a bridzsklub vezetősége érdeklődött az állitólagos Kemény személye iránt s olyan értesüléseket kapott, hogy *a magyar kereskedő ismert nemzetközi hamisjátékos, akit hamiskártyázás miatt már az összes párisi játéklubokból kizártak. Bécsben is hasonló ügyei voltak Keménynek.* Ezek után a klub vezetősége a rendőrséget is értesitette a készülő párbajról, mire detektivek jelentek meg a kitűzött helyen. A párbaj megakadályozására azonban nem került sor, mert az állitólagos Kemény *nem jelent meg a helyszinen.* Mint a rendőrség megállapította, *pár órával a párbaj előtt megszökött az angol fővárosból.* Most az angol hatóságok teljes erővel kutatnak a rejtélyes kalandor után.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban változékonyan felhős volt az égbolt, esőt nem jelentettek. A hőmérséklet 28—29 fokig, Békéscsabán 30 fokig emelkedett.

Időprognózis: **Élénkülő északnyugati szél, változó felhőzet, néhány helyen zápores, vagy zivatar, a meleg mérséklődik.**

Olcsón, szépen
FESTES TISZTIT WEISZ
Arany J. u. 20.
Férfi öltöny vegytisztitás és vasalás 3 P-től

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Ősz

Irta: **Dr Tokayné Szabados Luizka.**

Megjöttél, itt vagy te csodásan szép ősz,
Bánatos szívek altatója,
gyógyítója:
Egy forró nyár annyi szép emléke
És sok csalódott álma.

Merengve-álmodozva süt
a napsugár,
Mintha ő is megsokalta volna már
boldogságom.
Én ábrándozom alatta,
Fájlalom a csalogány, pacsirta
Elnémult dalát,
Fájlalom a sok virág elhullását,
Madár elszállását,
Szerelem elmulását.

De most aludj, álmodj, pihenj,
Isten veled szép természet,
szent szerelem,
A jövőben újra viszontlással.

A bírák és ügyészek kongresszusának tagjai a Hortobágyon. Felső kép: a kiránduló csoport a csárda előtt. — Alsó kép: Zöld József h. polgármester magyarázatot tart a hortobágyi állattenyésztésről.

— **Kulesár István az Ady-Társaságban.** Vasárnap délután 6 órai kezdettel a Kollégium díszermében az Ady-Társaság érdekes előadást rendez, — amelynek középpontjában dr Kulesár Istvánnak, a neves ideggyógyásznak és pszihopatológiai írónak „Ady maga szerelme" című tanulmánya áll.

— **A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete**, szeptember hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor, a Kollégium harmónium termében tartja évi közgyűlését. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Tisztikar beszámolója. Tisztikar lemondása. Uj tisztikar megválasztása. Esetleges indítványok. Indítványok a közgyűlés előtt három nappal a titkársághoz írásban terjeszthetők be.

— **Az árpádtéri egyházrész** belmissziói munkái, folyó hó 23-án szerdán megkezdődnek. Nőegyleti s leánykörі összejövetel szerdán délután négy órakor, bibliakör szerdán délután hat órakor tartatik a Kassa ut 12. szám alatti gyülekezeti teremben. Mindenkit szeretettael hiv és vár az egyházrész vezetősége.

x **Tanuljon gyorsírni és gépírni**, enélkül ma már nehéz az elhelyezkedés. Iratkozzék be a Naményi Gyorsíró és Gépíró Iskolába, Batthyány u. 11.

— **Egyházrészi Leánykörök összejövetelei** megkezdődnek a 27-iki közös összejövetellel. Ez az első közös óra szeptember 27-én, vasárnap délután 4 órakor a Csapó uccai egyházrész (Szappanos u. 16. sz. a.) otthonában lesz megtartva. Bibliamagyarázatot tart dr Soós Béla lelkipásztor. Szeretettel kérjük leány testvéreink megjelenését.

LENGYEL FEST. TISZTIT, MOS
legolcsóbban
Csapó ucca 24. Batthyányi ucca 1.

— **Iparos gyógyház épül Hajdúszoboszlón.** Az ipartestületek országos központjának legutóbb Kaposvárott tartott gyűlése kimondta, hogy Hajdúszoboszlón telket vásárol, s azon az iparosok gyógyházát felépíti. A gyógyház építésével az iparosság régi vágya fog valóra válni. A gyógyház építéséhez Hajdúszoboszló városa már meg is ígért bizonyos kedvezményeket.

— **A kolozsvári hadbíróság két hónapi fogházra ítélt egy budapesti orvost.** A kolozsvári hadbíróság Kovács István dr budapesti orvost, akit két héttel ezelőtt a Biharpüspöki állomáson a román hatóságok őrizetbe vettek, mert állítólag megsértette a román államot és nemzetet, két hónapi fogházra ezer lei pénzbüntetésre ítélte.

x **GÖNCZI GÁBOR kályhámester** üzemét **Monteczredes ucca 3. sz.** alá helyezte. (Vidoni szalámigyárral szemben.) Raktáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon 25—68. szám.

— **Nagy Emil, volt igazságügyminiszter leánya színésznő lesz.** Budapestről jelentik: Nagy feltünést keltett a minap a Színművészeti Akadémián egy érdekes megjelenésü, szép fiatal leány, akinek a rostavizsgán nagy sikere volt. Kiderült, hogy Nagy Emil nyugalmazott igazságügyminiszternek a leánya: Nagy Kató. A sikerült vizsga után felvették a Színművészeti Akadémia első évfolyamára, ahol még egy társaságbeli fiatal leány lesz az idén a kollégája: Gajzágó Denise, a volt konstantinápolyi követ leánya.

— **A Soli Deo Gloria** debreceni csoportja ezúton hivja fel az itteni reformátusságot, hogy a tanév elején álló diákság támogatásában segítse a szövetséget. A támogatás módja lehet havi megajánlás, (havi 50 fillértől kezdve), lehet természetbeni segítség (élelem, ruha, bú'or), vagy heti egy-két ebédmegajánlás. Bárminemü adományról értesitést a központba: Eötvös ucca 1. szám alá kérik, október hó elsejétől pedig Kálvin tér 11. szám alá.

— **Nőegyleti bridzs-est** ma este kilenc órakor kezdődik az Ujságirók Clubjában, Piac ucca 26. I. emelet. A rendezőség kéri a nőegylet tagjait, hogy jótékonycélra való tekintettel minél számosabban jelenjenek meg.

— **A szobafestő, mázoló- és cimfestő szakosztály,** folyó hó 25-én, azaz pénteken este félhétórai kezdettel, az ipartestület tanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: a budapesti gyülésről beszámolás, valamint egyéb fontos ügyek. Az ülés fontos voltára tekintettel a szakosztály tagjainak feltétlen és pontos megjelenését ezúton is kéri a szakosztály elnöksége.

x **TANKÖNYVEK**, használt és újak, irószerek kaphatók Kultura Antikváriumban, Szent Anna u. 3.

— **A NEP Leánykör szezonnyitó ünnepi estje.** A NEP Leányköre lázas buzgalommal készül az évad szezonnyitó ünnepi estjére, amikor is az egyesület uj vezetője, Gayné, Édy irónő fog elnöknői tisztségében a nagy közönség előtt bemutatkozni, kinek azonkivül egyik három felvonásos, zenés, táncos színdarabját adják elő a Leánykör tagjai. A próbák már nagyban folynak. A rendezést Remete Géza, a Csokonai Színház volt főrendezője végzi. A táncokat Balogh Sándor tánctanár tanitja be. Az előadás után reggelig tartó táncmulatság lesz, amely igen érdekes és kellemes meglepetésekben fogja részesiteni a nagyérdemü közönséget. Tánchoz lesz cigányzene és jazz, tehát a csárdástól kezdve a cairóéig mindent lehet táncolni. Az estély az Arany Bika dísztermében, október hó 17-én lesz.

— **Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán** 60,000 pengőt nyert: 42501. — 20,000 pengőt nyert: 71255. — 5000 pengőt nyertek: 18797 8330. — 3000 pengőt nyertek: 8476 5665. — 2000 pengőt nyert: 52426. — 1000 pengőt nyertek: 11059 32882 78070 — 800 pengőt nyertek: 23325 4794 59239 64627 72299. 600 pengőt nyertek: 1668 44521 71680. 500 pengőt nyertek: 10138 14419 28338 4805 51752 52135 54210 55111 58607 71604 77620 77707. — 300 pengőt nyertek: 9257 19927 21160 23941 26576 32844 32988 39112 45090 48397 49849 51432 52792 54152 55378 64653 79111 81942.

Anyakönyvi hírek

Születések: Szitás István soffőr, fiú István. Pásti Gábor béres, fiú Gábor. Katonka Gábor fm., fiú Gábor. Klein Imre gazdasági ispán, fiú Tibor. Szabó Lajos npsz., leány Ilona. Dede József cipőfelsőrészkészítő, leány Margit. Kövér István fm., fiú Sándor. Tóth Ferenc npsz., fiú József. Tausz Jenő ügynök, fiú István. Csáki Gyula kövező, fiú Imre. Rácz István útkaparó, leány Erzsébet. Györfi Sándor npsz., leány Eszter.

Halálozások: Özv. Rácz Imréné róm. kath. 54 éves, Simonffy u. 39. Özv. Csizmadia Sámuelné ref. 57 éves, Hajdúszoboszló. Varga Lászlóné ref. 59 éves, Hajdúhadház.

— **Dr Barth Károly debreceni látogatása.** Dr Vasady Lajos egyetemi tanár értesitette a polgármestert, hogy szeptember 27-én Debrecenbe érkezik dr Barth Károly svájci egyetemi tanár, a világhirü theológus. Kiséretében lesznek titkárnője, Charlotte von Kirchenum és Pestalozzi Rudolf zürichi előkelőség. Dr Barth a theoloógiai kar felkérésére 28—30-ig theológiai továbbképző tanfolyamot tart és ezekre meghivják a polgármestert is. Kérik egyuttal, hogy október 1-én lássa a város vendégül a svájci előkelőségekt és gondoskodjáék arról, hogy mivel az előadások befejeztével a Hortobágyra szeretnének kimenni, meglássák a ménest és gulyát. Egyébként is nagyon szeretnek lovagolni.

x **Beiratkozások a városi zeneiskolába.** Debrecen sz. kir. város zeneiskolájába a beiratkozások még folynak az összes tanszakokra, naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig. Tandij havonta 8 10 12 és 15 pengő. Beiratási dij 6 pengő. Zenei előkészitő ovodába, havi 3 pengő. Fúvótanszakok és nagybőgő tanitása ingyenes, csupán a beiratási dijat kell megfizetni. Bővebb felvilágostiás a zeneiskola titkári hivatalában, Vár ucca 1. szám. Telefon: 33—96. szám.

— **Véres támadás egy kisvárdai nyilaskeresztes ellen.** Kisvárdáról jelentik: Tegnap a késő esti órákban Kisvárda egyik gyéren lakott negyedében ismeretlen tettesek megtámadták Huszti Gábor szeszgyári munkást, akit agyba-főbe vertek és hasbaszúrtak, — majd az eszméletlen embert az útmenti árokba hajitották. Husztira csak reggel akadtak rá a járókelők és életveszélyes állapotban szállitották a kisvárdai kórházba. A jelek arra mutatnak, hogy a merénylet mögött politikai okok állanak. Életbenmaradásához kevés a remény. Huszti, aki exponált nyilaskereszles vezér volt, több izben fenyegető levelet kapott.

— **Húsz kereskedő autó szerencsétlensége az országúton.** Mihalec József zalaegerszegi teherautófuvarozó a szentgothárdi vásárról húsz kereskedőt szállitott Zalaegerszegre, nagymennyiségü vásáriárúval együtt. Szentgothárd és Csörötnök között a tehergépkocsi nagyobb dombon haladt felfelé. Már majdnem felért a dombra, amikor a motor megállott és a súlyosan terhelt gépkocsi visszafelé indult a lejtőn. Az utasok között, akik súlyos szerencsétlenségről tartottak, pánik tört ki, a gépkocsivezető lélekjelenléte azonban elhárította a nagyobb szerencsétlenséget. Sikerült annyira lefékezni a kocsit, hogy nem zuhant nagy erővel a mélybe. A teherkocsi belefordult az árokba és az utasok közül a rájuk eső ládáktól öten megsebesültek. A zalaegerszegi kórházba szállitották őket. Sérülésük könnyebb természetü.

Árpád-téri egyházrész tanácsülése

Az Árpád téri egyházrész tanácsa most tartotta évadnyitó tanácsülését *Makláry Károly* lelkipásztor elnöklésével. A tanácsülésen az egyházrészi tanácsosok teljes számban voltak jelen. Éneklés és imádkozás után Makláry Károly egyházkerületi főjegyző, lelkipásztor kegyeletes érzéssel, megható szavakban emlékezett meg egyházkerületünk nagy püspökének, dr Baltazár Dezsőnek elhunytáról, kinek áldott emlékét az egyháztanács szivében és jegyzőkönyvében örökiti meg.

Az elnöklő lelkipásztor kegyeletes szavakban emlékezett meg egyházrészünk egyik buzgó, hűséges és áldozatkész tanácsosának, Vértessy Benedeknek elhunytáról. Helyét a következő tanácsülés tölti be. Következett lelkipásztor mult évi összefoglaló jelentése a gyülekezet belmissziói életéről, melyet Márki Kálmán segédlelkész olvasott fel. A mindenre kiterjedő, részletes és az egyházrész mult évi lelkigondozói munkáját híven visszatükröző lelkészi jelentést az egyházrészi tanács a legnagyobb örömmel és megnyugvással veszi tudomásul és azt a presbiteriumhoz beterjeszti. Ezután lelkipásztor ismerteti a következő egyházi év munkaprogramját, amely gazdag részletességgel öleli fel a belmissziói munka minden ágát. Egyházrészi tanács a munkaprogramot teljes egészében a presbiteriumhoz felterjeszti. Vezető lelkipásztor bejelenti, hogy a misziói munkák: nőegylet, leánykör, bibliakör stb. folyó hó 23-án, szerdán megkezdődnek. A tanácsülés éneklés után Makláry Károly lelkipásztor buzgó imádságával ért véget.

— **A sikkasztó az ítélethirdetéskor tudta meg, hogy milliós örökséghez jutott.** A londoni büntetőbiróság sikkasztás miatt 12 havi fogházra itélte Burfield György kereskedelmi alkalmazottat. Mialatt az eljárás folyamatban volt, a vádlott ügyvédje útján értesült, hogy természetes atyja, aki az életében nem ismerte őt el, meghalt és 66,000 fontra, (több mint egymillió pengőre) rugó vagyonának haszonélvezetét ráhagyta. A bíró az ítélet kihirdetése után szerencsét kivánt az elitéltnek, hogy sorsa ilyen váratlanul jobbra fordult és kifejezte reményét, hogy saját kárán okulva, nem fog olyan alkalmazottat tartani, aki őt meglopja.

x **Pompola Ferenc angol úriszabó.** Elsőrendü szabás és munka, mérsékelt árak. Csapó ucca 34., udvarban.

— **Az anya gombostűje a gyermek szivében.** Londonból jelentik: Melbourneben egy boldog fiatal anya feikapta kis kétéves fiacskáját s magához szorítva össze-vissza csókolta a gyermeket. Amikor ismét letette, a gyerek hangos sirásban tört ki és nagy fájdalmakról panaszkodott. Az anya megrémült és azt hitte, hogy ölelgetés közben talán eltörte fiacskája gyenge kis bordáját. Nyomban kórházba sietett vele, hogy megröntgeneztesse és a vizsgálat megdöbbentő eredményre vezetett: kiderült, hogy az asszony ruhájából kiállott egy gombostű, amely a gyermek szivébe fúródott. A röntgen készülék tisztán mutatta, hogy a gombostű a szív minden dobbanásánál megmozdul. Azonnal műtétet hajtottak végre a kis gyermeken és az orvosoknak sikerült eltávolitaniok a gombostűt a gyerek szivkamarájából. A fiúcska azóta már javulás útján van és túl van minden életveszélyen.

— **Harmadjára kisérelt meg öngyilkosságot egy reménytelen szerelmes.** Hétfőn este Izsák községtől hat kilométernyire a robogó vonatból kiugrott Máté Tóth Gáspár 18 éves péksegéd. A vonatot azonnal leállitották és az öngyilkost beszállitották a kecskeméti kórházba. Agyrázkódást és gerinctörést szenvedett, mert nekiugrott a telefonoszlopnak. Pár pillanatra eszméletre tért, elmondotta, hogy már harmadszor kisérelt meg öngyilkosságot. Egyszer felakasztotta magát, egyszer pedig a kezén felvágta az ereket. Azért akart meghalni, mert menyasszonya elhagyta. Az öngyilkos reménytelen állapotban fekszik a kórházban.

— **Egy évi börtönre ítélték a tolvajt, aki denaturált szesztől részegedett meg.** Szántai György asztalossegédet szuronyos fogházőr vezette kedden délelőtt a debreceni törvényszék *Tokay*-tanácsa elé. Azzal vádolta az ügyészség Szántai Györgyöt, hogy Juhász Józsefné debreceni házába bemászott és éppen lopni akart az éléskamarából, mikor a tulajdonos kisleánya észrevette az ajtó mögé lapult tolvajt. Szántai elmenekült a házból és betért a szomszédos házba, ahol Fried Zoltántól tíz kiló zsírt lopott, de elvnni már nem tudta, mert észrevették és az uccán elfogták. *Szántai, aki már 10 évet ült lopásokért, kijelentette, hogy ő nem emlékszik semmire, mert egy deci denaturált szeszt ivott meg és teljesen részeg volt.* A tanuk védekezésével szemben azt igazolták, hogy nem volt nagyon részeg, mert egyenesen tudott járni. A bíróság bűnösnek mondotta ki Szántait lopás kísérletében és lopásban és elítélte egyévi börtönre. Az ítélet jogerős.

— **Gyilkolt a marólug.** A debreceni klinikán meghalt *Komjáti Mátyásné* hajdúböszörményi asszony. Megállapitották, hogy halálos marólúgmérgezés okozta. Az asszony, aki betegségétől akart szabadulni, a lakásán marólúgot ivott és az orvosok nem tudták megmenteni az életnek. Az ügyészség a temetése engedélyt megadta.

— **Nagy riadalmat okozott egy asszony Benes pozsonyi búcsúztatásánál.** Pozsonyból jelentik: Benes elnök hétfőn délelőtt utazott el Pozsonyból Nagyszombat felé, hogy tovább folytassa felvidéki körútját. Nagyszombatból Pöstyénbe, Zsolnára és Trencsen-Teplicre látogat el. A hivatalos búcsúzkodás ünnepségét a pozsonyi Carltonszálló előtti téren kellemetlen incidens zavarta meg, ami óriási ijedelmet keltett a rendet fenntartó hatóság körében. Egy feldúltarcú asszony hirtelen átszakította a rendőrkordont és mintegy őrült rohant a köztársasági elnök autójához. A körülálló rendőrök azonnal az asszonyra rohantak, mert attól tartottak, hogy merényletet akar elkövetni Benes ellen. Kiderült azonban, hogy hisztérikus asszony önreklámból csak egy rózsaszálat akart átnyujtani Benes feleségének.

— **Kinevezés az olimpiai sikerért.** A belügyminiszter Beusterien Ralph dr, okl. orvost, aki Berzsenyi Ralph dr néven a berlini olimpiai versenyek során a céllövés világbajnokságában a második helyen végzett s így ezüst érmet nyert, az OTI-nál orvosgyakornokká kinevezte.

— **Közköltségen beoltanak egy egész falut.** Egerből jelentik: Gyngyössólymos, hevesmegyei község képviselőtestülete elhatározta, hogy a község lakosságát hastifusz ellen, közköltségen beoltatja. A 2747 lakost számláló nagyközség határozata meglepetést és elismerést keltett a vármegye vezetőinél.

— **Felkérem a hölgyfodrászsegédeket** szerdán este félnyolc órakor az iparoskör, Simonffy uccai helyiségében a minimális munkabér megállapitása ügyében jelenjenek meg.

Vezetőség

— **Szüreti mulatság után borzalmas öngyilkosság.** Kiskőrösről jelentik: Brada József 20 éves kiskőrösi gazdaifjú vasárnap szüreti mulatságon vett részt, ahol az egész idejét egy leány társaságában töltötte. Mikor hajnalban hazament, az apja megdorgálta a fiút. Brada József elkeseredésében kifutott a vasúti vágányokhoz s az arra haladó kalocsai vonat elé vetette magát. A vonat kerekei darabokra szaggatták.

— **Tiz pengő elsikkasztása miatt két hónapi fogház.** B. Nagy Juliánna debreceni cselédleány Csige Istvánnétól elsikkasztott tíz pengőt, melyet rábiztak. A cselédleányt kedden dr *Jóna* biró elé állitották. A leány beismerte, hogy a tíz pengőt elköltötte és nem adta át Csigénének, amikor kérte és amikor még öt pengő megvolt zsebében a pénzből. A bíróság a leányt elítélte kéthónapi fogházra. Az ítélet jogerős.

— **Férje sirján mérgezte meg magát egy úriasszony.** Mármarosszigetről jelentik: özvegy Dózsa Györgyné 42 éves magánzónő tegnap délután, néhány hónappal ezelőtt elhunyt férje sirján megmérgezte magát. Mire a temetőőr rátalált, már nem volt benne élet. Az öngyilkos özvegyasszony rövid búcsúlevelet irt végzetes tettének elkövetése előtt, amelyben azt irta, hogy férje nélkül az élete elviselhetetlen s inkább a halálban keres menekülést.

— **Mikszáthfalva az első magyar mintafalu.** Szeptember hó 24-én lesz egy most alapított új magyar falu, Mikszáthfalva épitkezésének bemutatása a sajtó előtt. Az új község a trianoni Felsőmagyarország Tiboldaróc község tőszomszédságában épül, olyan vidéken, amely szomorú nevezetességre tett szert barlanglakásai révén A Mikszáth Kálmán Emlékbizottság, amelynek tagjai a magyar közélet kiválóságai, élükön József kir. herceg és a kormány majd minden egyes tagja, Mikszáth Kálmán emlékének úgy akarnak áldozni, hogy a róla elnevezett falut mintafalunak épitteti és benne otthont találnak azok, akik Mikszáth Kálmán lelkéhez olyan közel állottak: a magyar föld népe. Az első ház már el is készült éspedig Kozma Miklós belügyminiszter magánadományából.

Kérje minden üzletben KLEIN GÉZA jóizü kenyerét Árpád tér 13. Telefon: 28—34.

— **Helyszini bírói tárgyalás két ellopott villanykörte miatt.** Kedden délben a debreceni törvényszék egyes bírája, dr Jóna és dr Liska ügyész megjelentek a Piac ucca 38. számú házban és helyszini tárgyalást tartottak. A szuronyos fogházőr a házhoz kisérte ifj. Kocsák Istvánt, aki a budapesti gyüjtőfogházból állitottak elő a tárgyalásra. Azt a vádat emelték ellene, hogy a Piac ucca 38. számú házból ellopott két villanykörtét. A házmester, Koczka Károlyné tett olyan vallomást, hogy a villanykörték eltünése idején látta az udvaron Kocsákot és még a férjét is utána küldte. A vádlott tagadott és kijelentette, hogy nem is látott semmiféle villanykörtét, onnan nem is látható, ahol ő áthaladt. A bíróság helyszini tárgyaláson tisztázta az ügyet és mivel semmiféle bizonyiték nem merült fel, felmentették a vádlottat, akit visszaszállitottak Budapestre, ahol más ügy miatt van lefogva.

— **Talicskán tolta férjét a kórházba.** Zalaegerszegről jelentik: Sárközi József csatári gazdálkodó súlyosan megbetegedett, de nem volt pénze, hogy autón, vagy kocsin kórházba szállittassa magát. A gazda felesége erre beültette férjét egy talicskába és a 20 kilométer távolságra levő községből betolta a zalaegerszegi kórházba. Az 50 éves asszony hétfőn érkezett meg s még idejében, mert férjét meg kellett operálni. A műtét sikerült s így Sárközine megkönnyebbülten indult haza, életmentő talicskájával.

— **A létért való küzdelemben** reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvíz hathatós segítségére van a dolgozó egyénnek, mert ez gyorsan és rendkívül enyhe módon szabályozza a szellemi és testi munkaképességre oly igen fontos gyomor és bélműködést.

KÖNYV

Clement Vautel: „KI AD TÖBBET ÉRTEM?"

Clément Vautel a párisi erkölcsök mosolygós, irónikus, fölényes krónikása. Könnyű hangon, könnyű kézzel korunk legbensőbb problémáit tükrözi. »Ki ad többet értem?« című legújabb regénye a párisi könyvpiac legújabb szenzációja. Habkönnyű espritvel siklik e művében a legkényesebb kérdések zátonyai között, rózsaszínű pikantériája, derüs életszemlélete, elragadó csomagolásban hoz elénk mindnyájunkat elgondolkoztató életkérdéseket. A »Ki ad többet értem?« felejthetetlenül mulatságos figurái korunk szerelmi életének zürzavarából léptek elő. Vautel igazi francia bölcsességgel, optimizmussal és humorral bogoz ki előttünk egy fordulatos, izgató, hangos kacajra fakasztó, amellett mélységesen szatirikus történetet. Annyi népszerű az egész világot meghódított, mindenütt olvasott s mindenütt közkedvelt könyv szerzője a legújabb regényével bizonyára megint az olvasó közönség becéző szeretetét és hálás kacaját nyeri el. A NOVA 2.— P-s sorozatának legújabb újdonsága.

Andai Ernő: „SZININÖVENDÉKEK"

Andai Ernő regénye túl a színházzal, színpaddal, kuliszatitkokkal foglalkozó regényeken, egy olyrétegről szól, amelyről eddig keveset írtak. A színi növendékek színes, érdekes világát tárja fel, ezt a sok szenvedéssel, sok lemondással, de talán még több hittel és rajongással telt világot, amelyben úgy változik könny a mosollyal, mint napfény az éjszakával. A göröngyös pályán elinduló fiatalokról sööl ez a regény. Azokról, akik feljutnak a »világot jelentő deszkák«-ra, de azokról is, akik alul maradnak, elbuknak a küzdelemben. A boldogság és boldogtalanság, tréfa és komolyság változata ez a könyv. És mind ezen túl a »Szininövendékek« olyat ad, amire a könyvvel agyon áraszt tott regény olvasó is mindig szomjas marad, s amit ritkán kap: tiszta poézist, a szerelemnek azt a melódiáját, amelyet soha sem tudunk meginni, hiszen az élet boszorkány konyhája újra és újra főzi az ezerjó fűvet, s újra felszolgálja a bűvös italt, amely élet is, halá is, szerencsénk szerint. Az a fiatalember, akit megszédít a színpad bűvös varázsa és fel akarja cserélni a napfény derüs ragyogását a rivalda sok színű forró csillogásáért, nagy és mély talságok árán jut el a »kibékítő« megoldáshoz, mialatt körülötte furcsa, színes farsangi karnevált jár a szini növendékek tarka forgataga. Az alakok rajza biztos és egyszerü a hangulat egységes az első sorral megragadja az olvasót és viszi magával a regény utolsó oldaláig. Andai Ernő, aki már oly sok regényen és színdarabon keresztül meg találta az útat a közönség érdeklődő szeretetéhez, egészen bizonyosan a »Szininövendékek«-kel is komoly, megérdemelt sikert fog aratni.

A birókongresszus tagjainak hortobágyi kirándulása alkalmával rendezett csikósverseny „finise".

Gerébitelepi mükedvelők, kik vasárnap nagysikerü előadást rendeztek.

x Dr Szent-Királyi István orvos szabadságáról hazaérkezett. Rendel: Miklós u. 4. délelőtt 8—10-ig, délután 2—4-ig.

— **Nyolcvanezer pengő értékü mézet adtak el a békéscsabai mézexportvásáron.** Vasárnap zajlott le a Békésvármegyei Méhészeti Egyesület és a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara rendezésében a békéscsabai mézexportvásár, amely első exportvására volt a Tiszántúlnak. A vásárra körülbelül kilenc vagon mézet jelentettek be melynek nagyrésze Békésvármegyéből származott, azonban jelentékeny tételek a szomszédos vármegyékből, így különösen Hajdúmegyéből érkeztek. A felvitt méz csaknem kizárólag tarló és vegyesvirágméz volt. A vásár vége felé kialakult árak a jelenlegi külföldi értékesüléshez viszonyítva, rendkivül magasnak mondhatók és 96—98 filléres, sőt egypengős nivón mozognak. Ezek az árak 10—12 fillérrel magasabbak az egyébként elérhető átlagos áraknál, így tehát a vásár termelői szempontból kiváló eredménnyel végződött, amennyiben fenti árakon körülbelül 8 vagon került eladásra. A készletek legnagyobb részét a Hangya és Méh-szövetkezetek vásárolták fel ezúttal. — A vásár anyagi eredménye fentiek szerint körülbelül 80.000 pengőt jelentett az alföldi méhészek egy részének, ami különösen azért nagyjelentőségü, mert csaknem kizárólag kistermelők részesültek benne.

— **Kérelem.** Egy többgyermekes asszony, aki három nap óta kilakoltatva, hajlék nélkül van arra kéri a jószivü embereket, hogy adományaikkal segítsenek helyzetén. Gyermekeinek nem tud enni adni, munkába nem mehet, mert nem hagyhatja egyedül őket a szabad ég alatt. Ha lakást kapna, dolgozna érte. Cime: Cséki Margit, Wesselényi utca 91. Adományokat, vagy értesítést lapunk kiadóhivatalába is el lehet juttatni.

— **A Nyilastelepi Mansz csoport** folyó hó 27-én 6 órai kezdettel műsoros teadélutánt rendez, táncccal egybe kötve a Kör helyiségében. Ez úton hívjuk meg a testvéregyesületek tagjait. Rendezőség.

SPORT

A DEBRECZEN sporthirszolgálata jelenti:

A Bocskai ezen a héten könnyebb munkát végez s készül a felvidéki túrára. Zólyomban, s Zsolnán játszik a csapat. Sok szóbeszéd esik most a Bocskai gyengébb szerepléséről, egyesek szerint Herzog is így nyilatkozik, le van törve a csapat és sok az edzés, mások szerint rossz a kondició és kevés az edzés és komolytalan . . . Nehéz itt igazságot tenni vereség után. Állitólag új edzőről is beszélnek és Opata Zoltán van ujra előtérben és komoly a szerződtetése, ha — pénz volna.

A keleti amatőröknél izgalmas lesz a bajnokság. Az élen a Villanygyár áll, veretlenül, hat ponttal és eddig még gólt sem kapott, de 11-et adott. . . . De veretlen a DVSC is és a NyTVE-nek is csak egy pont veszteség a van, a PMAV nak meg két döntetlenje. Vasárnap a DVSC-nek nehéz küzdelme lesz Nyíregyházán az NyKISE ellen, a Villanygyárnak látszólag könnyebb dolga van, a DKASE az ellenfele és ha jól megy, továbbra is megúszhatja gól, kapott gól nélkül . . . De most már feni a fogát minden egyesület a Villanygyár ellen, hogy ő rugbassa az első gólt.

Két határbíró egy oldalon. Merész újitásra határozta el magát Pesten Simonyi já ékvezető: mindkét határbírót az egyik, a tulsó oldalra dirigálta, hogy ott lengessenek, amelyik oldalon ő fut, nincs szükség segítségre és zavarja is, hogy jobbra, balra nézzen, mit integet a határbíró. Érdekes újitás és van is benne logika.

A Keleti Labdarugó Alszövetség kedden tartotta első tanácsülését és ezen Kollmann Ferencet és dr Kocsis Sándort tiszteletbeli társelnökké választotta meg, illetve ilyirányú javaslatot tesz a közgyülésnek. A tanács a két sportférfi érdemeit akarta honorálni ezzel a választással.

Folyik a készülődés a vasárnapi válogatott osztrák—magyar mérkőzésre. Ma szerdán lesz a rostamérkőzés, a jelöltek közül, este állitják össze a csapatot. Ugyancsak ma szerdán román csapat, a jóképességü CFR ellen játszik a Hungária—Ferencváros vegyes csapat.

Téglaskert—HASE 3 : 2 (1 : 2). Góllövők: Lukács, Tóth, Nagy, illetve Gere öngól, Csontos. A HASE nem tudott egy tizeneegyest értékesiteni.

SPORTFELHIVÁSOK.

A Rákóczi FC—DVSC ifjúsági labdarugó mérkőzés lesz vasárnap délután 3 órai kezdettel a dohánygyári pályan. Előzőleg félkettő órai kezdettel az Attila és Bihari FC játszanak. A Rákóczi FC játékosai két órára legyenek a pályán.

Felkérem a Boldogkert játékosait, hogy csütörtökön este 7 órakor szakosztályi ülésre, fontos ügyben mezjelenni sziveskedjenek a Séry-féle vendéglőben. — Intéző.

NYILT-TÉR

Özv. Fischer Józsefné, Márton Kálmán ucca 38. szám alatti üzleteit átveszem. Hitelezői 8 napon belül jelentsék igényeiket, ellenkező esetben semminemü felelősséget nem vállalok.

Debrecen, 1936. szeptember hó 21.

Nagy Jánosné
Márton Kálmán ucca 17. sz.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőüzlet: Októberi rozs 13.30—13.32, márciusi rozs 13.92—13.94, Szeptemberi tengeri 12.50—12.55, májusi tengeri 11.28.

Az árjegyző bizottság megálapitása szerint a zab 5—10, a tengeri alsó árhatára 10 fillérrel magasabb a többi cikk ára változatlan.

Készáruüzlet: 80 kg-os tiszavidéki búza 16.75—17.00, felsőtiszai 16.70—16.95, egyéb 16.65—16.85, rozs 12.60—13.00, Takarmányárpa 11.70—12.60, sörárpa 15.00—18.75, zab 13.60—13.95, tengeri 12.70—12.85.

LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR.

A tegnapi napon megtartott lóvásárra felhajtottak 261 darab lovat, melyből elkelt 89 darab.

Szarvasmarhát felhajtottak 715 darabot, elkelt 472 darab.

Árak élősúlyban, kilónként: jó minőségü vágómarha 48—60, közepes minőségü vágómarha 38—48, silánymarha 30—38, bornyu 62—92, növendékmarha 45—60, tinó, ökör 46—56 fillér, fejős tehén darabonként 180—440 pengő.

Lóárak: vágóló 55—150 pengő, silány igásló 80—125 pengő, közepes minőségü igásló 130—250 pengő, jó minőségü igásló 280—350 pengő, kocsiló 400 pengő és azon felül. Az irányzat lanyha.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

„BAGOLYVÁR" vendéglőben, budai kis kocsmák hangulata. — Polgári árak. Híd ucca 14. szám. Telefon: 19—31 szám.

Budavári bélyegsorozat 5 érték gyüjtőknek 130 fillér, 10 és 20 filléresek névértékben kaphatók — Springer József könyv- és fotoszaküzletében, — Telefon: 30—57.

Mint csodáról beszélnek a 98 filéres hosszu uju noi divat bluzainkról
HAVAS
Harisnyaház
Bádogos u. 1.

Nyomozó iroda

Magánnyomozó
Gálocsy, Varga ucca 25. Rendőrségi és évtizedes magángyakorlattal, — megfigyel, informál, nyomoz bárhol. 1053 10. 1

Magánnyomozó iroda
Szabó nyug. detektiv a legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informál, Kigyó ucca 57. sz., vidéken is. 1383 10. 20

Alkalmazást nyer férfi

Kocsist,
igáslovakhoz, nőtlent 6 bentkosztost, hosszú bizonyítvánnyal, vidéki tanyára azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 600

Cipészek
szakszervezeten kivül álló, vagy szakszervezetből kilépő cipészsegédek, kisiparosok felvétetnek az alanti üzemekben, melyeknek tulajdonosai kötelezik magukat, hogy a folyó hó 23-ig jelentkező munkavállalókat egész éven át, még a téli munkanélküliség idején is foglalkoztatják: Csapó ucca 16., Csapó 58., Csapó 76., Csokonai 48., Piac 9., Werb-czy 1. 1505

Kifutó,
fiú, fiatal, felvétetik. Jelentkezés reggel 9 óráig, Nemzetőr ucca 4 szám. 1531

Gyakorlott
cipészmunkások, varrott és szegezett munkára felvételnek, Takács, Batthyány ucca 4. szám. 1521

Uri fodrászsegédet
felveszek, Moldván, — Szent Anna ucca 1. 1530

Jó családból
való fiú, kifutónak felvétetik, Baskay és Novák, Ferenc József út 50. szám. 1520

Kazánfűtéshez
keresek ügyes mindenes fiatalembert, koszt és hentlakással, azonnalra, „Park" fürdő, Püspökladány. 1519

Gyermektelen
házmesterpár felvétetik Hatvan ucca 35. 1535

Alkalmazást keres férfi

Kertész,
49 éves, nőtlen, állását változtatná, éves állásra, ellátással és fizetéssel. Érti a szőlő és gyümölcsészet, faiskola, s dísz- és konyhakertészetet. Cim: Figura János, Pallag, gazdasági akadémia kertészete. 1512

Alkalmazást nyer nő

Bejárónő
napi párórai munkára, azonnal felvétetik, Hunyadi ucca 14. szám, cipőüzlet. 1522

Főzni tudó
mindenest felveszek. Magoss György tér 16. 1513

Kifutóleány,
fiatal, felvétetik, jelentkezés reggel kilenc óráig, Nemzetőr ucca 4. szám. 1532

Főzőnő,
szobaleány és mindenes főzőnő, ki parkettet szépen takarit, kitünő hosszú bizonyítvánnyal felvétetik Montiezredes ucca 13. szám. 1534

Pénztáros-
kisasszonyt felvesz kaucióval sajtház, Piac ucca 17. szám. 1541

Jól főző
mindenest, aki parkettthez is ért, jó bizonyítvánnyal azonnal, vagy elsejére felveszek. Jelentkezni délelőtt 11-ig Iparkamara, első kapu, harmadik emelet, 1 lakás. 1536

Alkalmazást keres nő

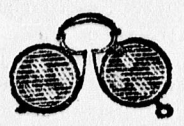
Egy
hölgyfodrászleány vidékre elmenne, levelet „Dolgos leány" jeligére a kiadóba kérek. 1516

Ajánlat

Eperpalánta
s őszibarack csemete nemes fajták, megrendelhetők, Kossuth u. 39. szám, házmester. 1464

Paulo
vésnök és bélyegzőkészítő, dombornyomda, zománc-, réz- és ötvözött cimtáblák Batthyány u. 1. sz, (telefon: 13-65.) 964 12. 13

Legszebb férfi SZÖVETEK
3 méteres maradékokban is elismerten legolcsóbban
GABÁNYI NÁL PIAC-U. 1.
457-I-10.

GYERMEKE SZEMÉT iskola kezdet előtt vizsgáltassa meg szemorvosával. — Szemüveget pontosan elkészíti **Cserép Sándor** szemklinikai látszerész, Piac u. 21 sz. IX 30

Cserépkályhák
átrakását, tisztítását a legolcsóbban vállalom. Uj kályhák olcsón kaphatók. Mese István cserépkályhás, Rákóczi u 1. szám. 1039 10. 15

Arany,
ezüst, ékszer és óra vétele, javitása. Blattner Árpád ékszerbeváltó, Csapó ucca 62. szám, kanyarnál. 1527 10. 23.

Kis- és nagy
diákoknak, szappan, s fésü, kefeárú, fogpasztа nagyon olcsón. Földes vegyész szaküzletében, Bika bérház, Vigmozinál. 1403 9. 26.

Ciposzükségletet
legolcsóbban **Nagy Béla** cipőüzletében szerezheti be. Női, férfi, gyermek, duplatalpu vadászcipők nagy választékban Dégenfeld-tér 11 szám. 1638 vv

Varrógépkölcsönzés
használt és használhatatlanná vált varrógépek, kerékpárok vétele és eladása. Javitások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101. 1528 10. 30.

Őszi modell kalapok
legutolsó divat, nagy választék. Vételkényszer nélkül tekintse meg az Arany kalapszalonban. Olcsó árak. Alakitás 1 pengő. Sas u. 4. szám. 984 10. 13.

Kilós
és méterárúmaradék, düftin, kordbársony, s flanel, crepdesin, damaszt érkeztek, Dégenfeld tér, (Tisza-palota). 749 9. 28.

Agysodronyok
összecsukós vaságyak, s gyermekágyak, mosdók állófogasok stb. viszont eladóknak árengedmény, Ottónál, Rákóczi ucca 13. szám. 521 10. 8.

Gazdálkodók
figyelmébe. Páll Mihály férfiruha raktárát Csapó ucca 11. szám alól áthelyezte Dégenfeld tér 3. sz. alá, a vas sátorral szemben. 1529 10. 33

(39. folytatás.)

Mikor elment az apám, egy bizonytalan, ösztönös lépéssel akartam utána futni. Aztán megtorpantam és olyan árvának éreztem magam, mintha egyedül maradtam volna szörnyű szerencsétlenség után a mérhetetlen földön.

Üres, kietlen, zord volt a világ, amibe csöppentem a valóság szent mezejének birodalmából.

Elfutott alólam a szépség illatos rétje, a falu boldogtalanul édes, szent szerelme tovatünt.

Komor faalk, hideg kövek, viesorinak vélt mord arcok vettek körül, mintha pihegő, véres szívemre vágytak volna a zsákmány éhes ségében.

Elkerültem az ismeretlen társakat és hátul, az orgona bokrok között sirdogáltam a kert mélyében.

Harangbúgás vert ki a vackomból, ahol terveket főztem feleslegesen, hogyp milyen módon mehetnék el erről a rettenetes helytől.

A sok templomtoronyban egyszerre zúgott a harng és az juott eszembe, hogy mi nálunk, otthon, csak akkor szól minden harang, ha nagy temetés van.

— Vacsorára! — Sivalkodott végig a kerten egy gazdátlan, fiatal hang.

Nem voltam éhes, nem kívántam enni, mégis elindultam a hang felé.

Cingár, nyápic gyerek sikongott a lejáratnál, mint egy szabadult vészharang:

— Vacsorára, vacsorára!

Mikor engem meglátott, rámordított:

Uj fiú vagy?

— Igen.

— Előre »fika«, előre, mit tekeregsz itt?!

Nem volt bátorságom, hogy válaszoljak neki. Ugy látam különben is, hogy annak a nyápic fiúnak nagyon gézengúz képe van. Tele karmolással, verekedés nyomával. A szeme pedig egyenesen utálatos volt. Nem értettem, hogy mit jelent a »fika« szó, de mindjárt sejtettem, hogy valami csufolódást mondhatott nekem. Az arcáról, arról a vásott, gonosz arcáról olvastam le, hogy csufolódott.

Esetlenül, járatlanul, kedvetlenül állottam be a sorba.

Mindenkinek volt párja, csak nekem nem került.

Öreg, szelid arcu pap lépett hozzám, megfogta a kezem és megkérdezte:

— Most jöttél, kis »kácsa«?

Belém nyilalott a szó.

Engem sohasem csufolt senki és ma már csórének, fikának, kácsának neveztek. Eláradt bennem a méltánytalanság keserüsége. De azért megemberelтem magam és könnyes szemmel mondtam a papnak:

— Ma jöttem. Édesapám hozott be.

— Ám, jó fiú, hogy hívnak?

— Rátay Pál!

Ám, Pali fiam, gyere velem. Ma este én leszek a párod! — s valami meleg, őszinte szeretet sugárzott felém az idősebb pap szeméből.

— Tudod, hogy ki vagyok én?

— Nem tudom!

— Ám, haszontalan, ezt már tudhatnád! Én vagyok a prefektus. Egyik felügyelőtök...

— Igenis!

Szeretsz itt lenni?

— Nem!

Miért nem szeretsz?

— Mert jobb otthon!

— Csacsi vagy, fiam. Nem ülhetsz mindig otthon!

Igy érkeztünk meg az ebédlőbe.

Hodályszerű szellőzetlen terem volt, melyben még ott áradozott a téli paradicsom mártás szaga. Kicsit piszkos, kicsit barátságtalan és nagyon zajos helyiség, melynek falán néhány feketedének indult vén papnak a képe lógott. Egy kép azonban mindjárt belekapaszkodott a pillantásomba. Meleg fényü, nyilt szemü pap képe. A kép alatt ennyit tudtam elolvasni:

— Tordai Szaniszló Ferenc.

Csengettek és valaki elkiáltotta magát:

— Imádkozzunk!

Erre olyan zsivaly lett, mintha ezer zsidó mondta volna imádságát péntek este, csillagkelés után.

Egyetlen szót sem értettem az imádságból:

Az öreg prefektus leültetett az asztal végére.

Az asztalon viaszkos vászon terítő fénylett és fehér tányér csillogott.

A cingár, infámis arcu fiú volt a szomszédom jobb kéz felől.

Amint tova ment a prefektus a nagy zsivalyban, felém szissszent a nyurga szeplős képü fiú:

— Fika, tán bemutatkoznál!

A fülem tövéig elpirultam és felette szégyeltem magam, éppen azért nem szóltam. Különben is egy hajszál választott el a sírástól. Egy paraszt hajszál.

— Mozgás, fika, mozgás! Hogy hívnak?

— Rátay Pál!

— Van pénzed?

— Van!

— Mutasd!

— Nem!

— Nem?

Nem!

— Akkor nesze! — és az asztal alatt cudarul belerugott az alsó lábszár csontomba.

Irtózatos fájdalom nyilalt belém. Nemcsak a lábamba, hanem első sorban a lelkembe. A szemem sarkában ülő könnyek kibuggyantak és keservesen elsírtam magam.

A cingár szomszéd megrémült. Mindjárt vigasztalni próbált:

— Ne sírj, na, ne sírj már, mert meglátja a prefi! De buta vagy, nem érted, hogy ne sírj...

A felügyelő pap meglátta a könnyes szemem és mindjárt odajött. Villámló szemekkel nézett a nyurga szomszédomra és nyersen rászólt:

— Stanesik Flórián, miért sír a szomszédod?

(Folytatjuk.)

Zománctűzhelyek
kályhák, mosdóállványok, zománcedények, Alfa burgonya fülleszték, mosó és pergelő üstök olcsó árakon. — Kormos József vasüzletében, Csapó ucca 15.
1187 9. 23.

„LELA"
zománcozott asztaltűzhelyeket megrendelésre minden színben, szép kivitelben felelősséggel készíti **Levencsik Lajos** tűzhelyüzeme. Árpád tér 17. szám. Tűzhely-kirakatom a megtekintésre érdemes.
1534. 9. 29

Cián oztasson
bizalommal — Csala cianozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. Telefon: 14—27. 514 10. 9

Takaréktűzhelyeket
legrosszabbat is, ha nem süt, füstöl, kijavitja, ugyanitt uj tüzhely készen kapható. Nagy István, Széchenyi u. 6. lakatos m.
237 10. 5-ig

Ócskavasat
elhasznált csépgarnitúrákat a legmagasabb áron veszek. Rákóka: s tetőbádogot, síngerendákat, tűzhelyeket kályhákat, fürdőkádat raktáron tartunk. Levelező lap hivásra vidékre és házakhoz megyek. — Steiner, Csapó ucca 85. Eötvös ucca 110. szám. Telefon: 26—86.
1230 12. 21

Takaréktűzhelyeket
bármilyen kivitelben, s felelősség mellett, legolcsóbban készítek, — Molnár Elemér, Csapó 98. szám. 1148 9. 23.

Zálogjegyet,
lejártat is. Aranyat s ezüstöt, brilliánsat, magas áron vesz, Sretter János ékszerész, Batthyány ucca 13.
1394 9. 26

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalom, Kiss, Kigyó ucca 5. sz.
658 9. 30.

Órát
pontosan javít jólállással. Uj óra olcsón kapható. Borbély Gyula, Kossuth 4. 1131 10. 16

Férjem elhalálozása

folytán a kályhásipart továbbra is minden fennakadás nélkül, ősesém szakszerű vezetésével továbbra is folytatom. Szives támogatást kérve továbbra is. Tisztelettel özv. Gschmeidy Jakabné, Timár ucca 17. szám. Telefon: 13—41. 1599 10. 4

Zománc-
és olajfestékek, (ajtók, ablakok festésére) 1 kg 1.—, 1.20, 1.40, 1.60-tól barna olajfesték, bádog tetők, kerítések festésére 1 kg 60 fillér, míg a készlet tart. Porfestékek, háztartási cikkek a legolcsóbban beszerezhetők Csapó ucca 14 Bel- és külföldi festék- és olajárúk raktárában.
561 10 11

ISKOLARUHÁK
fiú télikabátok és lengyelbundák óriási választékban, **Weisz Sándor** férfi ruha árúházában, Csapó ucca 10.
560 12. 31.

Dégenfeldtéri
házlebontás végett rőfös- és fehérnemű üzletemet saját házamba helyeztem át. Eddigi olcsó árak mellett módomban van még olcsóbban árúsítani. Guttmann, Csók ucca 4. sz.
607 9. 27.

Keszler
nemcsak kerékpárban s alkatrészben a legolcsóbb, hanem a javításba adott kerékpárokat jóformán fillérekért javítja, Széchenyi ucca 1. szám.
1357 10. 20.

Kereslet

Mosott rongyot
vesz lapunk nyomdája

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt, a Hungária penzióban, **szobák napokra, és hónap számra,** Ferenc József ut 59. szám.
1950 9, 30

Diákot keres

Diákot,
diákleányt vagy más magánost külön kis szobába elsőrendű teljes ellátásra elfogadok. — Török Bálint u. 2., keresztépület. 1002 10. 3

Elelmiszer ital

Libaaprólék,
olcsón kapható, csapóuccai színházi átjárónál libahúsüzletben és Simonffy uccai városi bérházban. 1538

Pénz

Kölcsönöket
folyósitunk elsőhelyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményre s kurrens árukra, finanszirozási célokra, Magyar Általános Takarékpénztár, Piac u. 81. szám. 41 10. 1

Pénzt,
háromezer pengőt, ügy felem kölcsön kiad —, földre, házra, előleges költség nincsen. Pataky, Péterfia ucca 37., udvarban. 1533

Oktatás

Zongorázni
tanitok kezdőket, haladókat, képzősöket akadémiai módszerrel Hatvan u. 24. Első lakás.
951 9. 3. vv

Szabni, varrni
kitünő módszerrel tanit urinőket munkáskönyvvel vagy szerződéssel, szabásmintát méret szerint készit dr Balázsné női-divatszalonja, Piac u. 89. 124 10. 3-ig

Fejes nyelviskolában
német, francia nyelveket, 13 évet külföldön töltött középiskolai tanárok tanítják. Beiratkozás: Vilmos császár körút 12. Órák háznál is. 374 10. 6.

Zongora órákat
adok jutányosan, Ferenc József út 40. szám. I. emelet. 1257

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,
altisztek, katonai hivatalok „Unió"-tagok első rendű **tűzifát, szenet s kokszot, brikettet,** téli beszerzésre is havi részletfizetésre, készpénzáron kapnak. 100 kilót már házhoz szállítva. **„Margit" tűzifa és szén kereskedelmi vállalatnál,** a Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24.
679 10. 15

Száraz
fiatal tölgyfa téli tüzelésre métermázsánként 3 pengőért kapható. — Varga 45. 1129 10. 1

Bútor

Bőrgarnitura,
hálók, ebédlők, előszoba fal, ebédlőszékek, s szekrények, schöber, ágy, íróasztal. Használt bútorokat a legmagasabb árban veszek. — Csapó ucca 6. sz.
513 10. 6.

Atadó üzlet vendéglő

Kiadó,
vagy eladó vendéglő, s pékség. Cim a kiadóban. 733 10. 12.

Biztos
megélhetést nyujtó, jó forgalmú italmérés, — szép vevőkörrel, azonnal átadó. Cim a kiadóban. 1526

Fűszerüzlet,
jóforgalmú, átadó. árúval és berendezéssel, Monostorpályi út 46.
1514 10. 3.

Kiadó lakás egyszobás

Modern
szoba, előszoba, konyha, stb., esetleg azonnalra kiadó. Domokos ucca 16 szám, Vénkert.
1523

Kiadó
különbejáratú szoba, garantált tiszta, Csapó ucca 19. sz., Grósznál.
1537

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
udvari kétszobás lakás, mellékhelyiségekkel, — Szappanos ucca 11.
1540

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka s. drb	2.60-3.20	Kappan párja	3.80-5.50
Liba s. drb	4.30—6.00	Tyúk párja	3.80—5.60
Liba k. kg	1.30—1.50	Jérce párja	2.20—2.80
Kacsa s. drb	2.10—2.80	Csirke párja	1.10—2.09
Kacsa k. kg	1.20—1.35	Tojás drb	0.07—0.08
Csirke kg	1.10—1,25	Tojás kg	1.40—1.50

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	0.26—0.40	Őszibarack	0.50—0.70
Apró alma kg	.10—0.18	Dinnye görög	0.03—0.4
Szilva kg	0.13—0.18	Dinnye sárga	0.04—0.06
Szőlő kilója	0.14—0.30	Citrom drb	0.08—0.12
Dió kilója	0.55—0.65		

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma kilója	0.05—0.06	Bab, száraz	0.20—0.26
Fokhagyma	0.20—0.30	Bab, zöld	0.16—0.24
Burgonya kg	0.07—0.08	Retek drb	0.01—0.02
Burgonya vegyes	.03—5	Tök drb	0.05—0.16
Fejeskáposzta	0.02—05	Ugorka 100	0.35—0.80
Kelkáposzta db	0.02—.4	Spenót és sóska	0.01—2
Savanyúkáposzta kilója	0.020—0.22	Saláta feje	0.02—0.03
Karfiol drb	0.08—0.20	Zöldbagyma cs.	0.02—3
Kalarábé drb	.01—0.03	Gomba kg	0.20—0.30
Petrezselyem	0.03—0.05	Paradicsom	0.02—0.04
Sárgarépa	0.03—0.05	Paprika 100	0.20—0.50
		Zöld tengeri	0.01—0.02

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kg	0.32	Rozs kenyér kg	0.20
Félbarna kilója	0.28	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kg	0.24		

PIACI LISZT ÁRAK

Búzaliszt 00-ás kg	0.26	Búzadara kilója	0.32
Búzaliszt 0-ás kg	0.26	Rozsliszt kilója	0.18
Búzaliszt 4-es kg	0.23	Korpa kilója	0.08 fillér.
Búzaliszt 8 as kg	0.18		

Kiadó lakás háromszobás

Elköltözés
miatt olcsón átadó háromszobás lakás, fürdő szoba nélkül, Garay u. 26. szám. 1466

Háromszobás
fürdőszobás lakás november elsejére kiadó. Piac ucca 41. szám, házfelügyelőnél. 1518

Butorozott szoba

Központban
különbejáratú bútorozott szoba, úriembernek kiadó, Montiezredes ucca 15. 1483

Kapualatti
teljesen különbejárattal uccai bútorozott szoba elsejére kiadó. Török Bálint ucca 3. 1539

Ingóság eladás

Szobabútor,
és jó szén kályha eladó Vargakert. K. Tóth u. 17. szám. 1517

Cserélje be
ócska bútorait kombinált szekrényre, rekaméra, kaukázusi dióhálóra, ebédlőre. Bútormagazin, Széchenyi u. 6. 686 10, 11

2 drb „Perpetuum"
folytonégő, egyenként 700 köbméter fűlőképességü vaskályha eladó. Kálvin tér 13. sz., házfelügyelő. 1515

Butorok,
szőnyegek, disztárgyak, festmények meglepő olcsó áron kaphatók az ingóságközvetitő őszi vásárján. Tehát mielőtt bármilyen szükségleteit beszerezné és olcsón akar vásárolni, jöjjön az Ingóságközvetitőbe. Eladásra kerülnek nagyon szép könyvszekrények, komplett uriszoba berendezések, szekreterek, antikórák, különböző antik és modern butorok, recamiék, előszoba- és irodaberendezések, fa- és bronzcsillárok, iróasztalok.

Keresünk megvételre egy- és kétajtós ruhaszekrényeket, — iróasztalokat, betegtolókocsikat, komótokat. Ingóságközvetitő.

Egy
használt gyermekkocsi eladó. Iskola ucca 1. sz.
1332

Gazdasági eszközök

Szüretelőedények,
virágkádak, boroshordók Bészlernél Piac utca 17., Vargánál Hatvan utca 68. 816 X 19

Boroshordók
5—600 literesek, eladók, Kossuth ucca 40. szám alatt. 1481

Divatos bársony flanell és pongyola flanell
métere **98** fillér
A
Fischer Bolt
az olcsóságok csodaforrása
Teleki u. 73.

Eladó házhely

Házhelyek részletre,
Tócóskertben, Margit uton, Kishegyesi uton, Csigekertben lakbérlekötéssel is eladók. Felvilágositás ügyvédi irodában — Kossuth 8. 1369

Péterfián,
családiház, kevés pénzzel, kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó. Péterfia u. 30.
594 11. 17.

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágositást ad dr csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12. I. emelet. 1231 vv.

Eladó ház

Város szívében
Szekfű ucca 13. alatti kétszobás, konyhás s palatelős téglaház egyezerért eladó. Szent A. ucca 33. sz. 2. ajtó.
450 vv.

Földbérlet

31 kat. hold
szántóföld, Ondódon, a Fáy-dülőben, kedvező feltételekkel azonnal bérbeadó. Leszámitoló Bank, Piac ucca 44.
1524

Eladó föld

Eladó földek!
4 és fél hold I. osztályú a repülőtér mellett eladó.

3 hold barna homok Kondorosi csárda mellett, 23 hold a Fáy dülőben, Cserén 25 hold, tanyával eladók.

Patay iroda, Csapó u. 49. szám. 1471

ELADÓ
Hajdúszoboszlón a „Keringő" dülőben a vasútállomás közelében 31 hold 296 négyszögöl fekete szántóföld, tanyaépülettel együtt. Továbbá a gyógyfürdő közelében, a „Bánom" szőlőskertben 944 négyszögöl szőlőföld, gyümölcsfákkal s épülettel. Ugyancsak a fürdő közelében a Böszörményi út mellett 634 négyszögöl háztelek. Érdeklődni lehet: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi ucca 74. sz. alatt.
1209

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.